

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности за резултатите от извършеното оценяване по процедура за **програмна акредитация на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по....**, област на висше образование 1.3 Педагогически науки, **във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“**

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на **професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по.... във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ (ВТУ)** е открита на заседание на Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности на 18.09.2019 г. (Протокол № 18) по искане на висшето училище (вх. № 689/26.07.2019 г.). С цел оптимизиране на процедурата ПК разпредели в три групи образователно-квалификационните степени в отделните основни звена и филиала, съобразно спецификата им. Експертните групи (ЕГ) и наблюдаващите процедурата са определени с решения на Акредитационния съвет на НАОА от 08.10.2020 г. (Протокол № 19) както следва: **1) ЕГ**, която посети Педагогически факултет (ПФ) и Факултет по изобразително изкуство (ФИИ): проф. д-р Капка Солакова – АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив – ръководител на ЕГ; проф. д-р Надежда Йорданова – ШУ „Еп. Константин Преславски“, проф. д-р Даниела Маркова – ПУ „Паисий Хилендарски“ и Виктория Георгиева – студент в НСА „Васил Левски“ – членове на ЕГ; наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. д-р Виолета Атанасова; **2) ЕГ**, която посети Филологически факултет (ФФ), Факултет „Математика и информатика“ (ФМИ) и Филиал на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Враца: проф. д-р Бончо Господинов – СУ „Св. Климент Охридски“ – ръководител на ЕГ; доц. д-р Огняна Георгиева-Тенева – НБУ, проф. д.н. Наталия Павлова – ШУ „Еп. Константин Преславски“ и д-р Катерина Василева – директор на ОУ „Екзарх Антим I“, гр. Пловдив – членове на ЕГ; наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. д-р Галин Цоков; **3) ЕГ**, която посети Исторически факултет (ИФ) и Филиал на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Враца: проф. д-р Цонка Каснакова-Иванова – Тракийски университет – Стара Загора – ръководител на ЕГ; проф. д-р Яна Мерджанова – Софийски университет „Св. Климент Охридски“, доц. д-р Росица Владева – ШУ „Еп. Константин Преславски“ и Емилия Лазарова – директор на II-ра Английска езикова гимназия „Томас Джеферсън“ – София – членове на ЕГ; наблюдаващ процедурата от ПК – проф. д-р Веска Шошева.

Посещението на експертните групи в оценяваната институция е осъществено в периода **19-23.10.2020 г.**

На заседания, проведени на 14.12.2020 г. (Протокол № 26) и 21.12.2020 г. (Протокол № 27), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха докладите на експертните групи.

При предходната акредитация професионалното направление (ПН) 1.3.

Педагогика на обучението по... Постоянната комисия по педагогически науки дава акредитация с оценка **9,18** и срок на валидност до 21.07.2020 година, като при взетите решения е дала **четири** препоръки, **три** от които са *изпълнени* в рамките на определените от НАОА срокове.

Препоръка 1. Учебните програми да се приведат в съответствие със съвременните академични постижения на научните области, свързани с професионалното направление. В учебните планове да се повиши делът на избираемите и факултативните дисциплини за ОКС „бакалавър“.

Относно учебните програми: препоръката е изпълнена в ПФ, ФИИ и ИФ – през последните пет години всички програми са актуализирани като тематично съдържание и библиография, с включване на методите на преподаване и формите на текущ контрол и самостоятелна работа на студентите в извънаудиторната заетост. Относно актуализацията на учебните програми *във ФМИ и ФФ не е постигнат съществен напредък в сравнение с предходната акредитационна процедура – има учебни програми с включени в библиографиите източници не по-нови от 2014г., т.е. преди началото на акредитирания сега петгодишен период; с малък брой източници; с липсваща библиография.*

Относно учебните планове: ЕГ установяват, че видимо е повишен делът на избираемите и факултативните дисциплини в ОКС „бакалавър“ във всички факултети (във Филиал – Враца обучението на студентите се осъществява според учебните планове на основните звена във ВТУ), *с изключение на ФФ, където този дял е нисък. Препоръката е изпълнена частично.*

Препоръка 2. Да се предприемат допълни инициативи за стимулиране на студентската мобилност, като се използват в по-голяма степен възможностите за обмен с други университети в страната и в Европейското пространство за висше образование.

За периода на акредитация във връзка с изпълнението на препоръката, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ е сключил договори с университети от над 30 държави по програмите ЕРАЗЪМ и ЕРАЗЪМ+. Договори са сключени и с 3 държави извън ЕС ЕРАЗЪМ (<https://erasmus-vtu.bg/universiteti-ot-es-programni-strani>). ВТУ има сключени договори за двустранно сътрудничество и с университети от 33 държави (<https://www.uni-vt.bg/bul/pages/?page=2839&zid=95>), голяма част от които включват и обмен на студенти.

Във всички факултети през периода на акредитация са организирани различни по характер дейности, чрез които на студентите се разясняват възможностите за мобилност, които предоставят различните програми по Еразъм и Еразъм+, както и сключените двустранни договори с други университети. **Препоръката е изпълнена.**

Препоръка 3. Да се модернизира компютърната техника, с оглед спецификата на обучението в центровете: Филиална библиотека на Исторически факултет, лаборатория на ГИС и езиковите центрове.

Филиалната библиотека на ИФ, лаборатория ГИС и езиковите центрове са

оборудвани с нова компютърна техника и друга специализирана апаратура.
Препоръката е изпълнена.

Препоръка 4. Да се подобрят условията за организиране на учебната дейност във Филиал – Враца за професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...: с осигуреност на преподавателски състав, реализиране на практическо обучение, осъществяване на научноизследователска и публикационна дейност, достъп на студентите до учебни материали.

В рамките на акредитирания период материално-техническата база на Филиал – Враца е обновена и модернизирана, в резултат на което условията за организиране на учебната дейност на студентите в ПН 1.3. значително са се подобрили по отношение на осигуреност с аудитории и достъп до учебни материали. Филиалът осигурява библиотечно-информационно обслужване на студенти и преподаватели чрез библиотека на неговата територия с обща разгърната площ 180 кв. м. Библиотеката разполага с 20 читателски места, от които 4 компютъризирани. Фондът ѝ наброява общо 19 454 бр. библиотечни единици, обогатен с 294 новопостъпили в периода 2015 г. – 2018 г. Практическото обучение на студентите се провежда в реална работна среда – 6 базови образователни институции в гр. Враца. Филиалът в гр. Враца разполага с 11 преподаватели на I ОТД, от които 2-ма професори, 4-ма главни асистенти с ОНС „доктор“ и 5 преподаватели. Практиката е преподавателите, които са академични титуляри на идентичните специалности във ФФ, ИФ и ФМИ, да обезпечават обучението и във Филиала на ВТУ. **Препоръката е изпълнена.**

При предходната акредитация ПН 1.3 Педагогика на обучението по... във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“ получава следния капацитет: ОКС „бакалавър“ – 1770 студенти, ОКС „магистър“ – 200 студенти, общо – 1970 студенти.

Този капацитет не е нарушаван през оценявания период по отношение на ОКС „бакалавър“, а относно ОКС „магистър“ е надвишаван през учебните 2018/19 г. (275 студенти) и 2019/20 г. (378 студенти), съответно с 75 и 178 студенти.

ЕГ направиха проверка на документацията на следните специалности и програми за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“:

Педагогически факултет:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по музика – редовна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по физическо възпитание – редовна и задочна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Педагогика на обучението по музика – редовна и задочна форма на обучение;
2. Ръководство и мениджмънт на музикални състави – редовна и

- задочна форма на обучение;
3. Педагогика на обучението по физическо възпитание. Спортна педагогика – редовна и задочна форма на обучение;
 4. Физическо възпитание и спорт за деца и младежи със специални образователни потребности – редовна и задочна форма на обучение;

Факултет изобразително изкуство:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по изобразително изкуство – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Арттерапия – редовна форма на обучение (закрита с решение на АС, Протокол № 04/22.02.2021 г.);
2. Педагогика на обучението по изобразително изкуство – редовна форма на обучение;
3. Съвременни стратегии в изобразителното изкуство – редовна форма на обучение.

Филологически факултет:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по български и чужд език – редовна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по български език и история – редовна и задочна форма на обучение (*съвместно с Исторически факултет, обучение и във Филиала на ВТУ в гр. Враца*);
3. Педагогика на обучението по български език и география – редовна и задочна форма на обучение (*съвместно с Исторически факултет, обучение и във Филиала на ВТУ в гр. Враца*);
4. Педагогика на обучението по български език и информационни технологии – редовна форма на обучение (*нова образователна програма, съвместно с Факултет „Математика и информатика“, обучение във Филиала на ВТУ в гр. Враца*);*

ОКС „магистър“:

1. Педагогика на обучението по български език и литература – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма, за притежаващи ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ в други професионални направления*;
2. Английски език и чуждоезиково обучение в средното училище – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма за притежаващи ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ в други професионални направления*;
3. Немски език и чуждоезиково обучение в средното училище – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма за притежаващи ОКС „бакалавър“ или ОКС „магистър“ в*

*Допълнение към заявлението за разкриване на процедурата, НАОА е уведомена с писмо вх. № 638/03.09.2020г.

други професионални направления.

Факултет „Математика и информатика“:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по математика и информатика – редовна и задочна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Технологии за обучение по математика – редовна и задочна форма на обучение – (закрита с решение на АС, Протокол № 10/28.10.2019 г.);
2. Технологии за обучение по математика и информатика – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в същото професионално направление;**
3. Информатика и информационни технологии – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;**
4. Математика – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;**
5. Математика, информатика и информационни технологии – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;**

Исторически факултет:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по история и география – редовна и задочна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по история и философия – редовна форма на обучение (*съвместно с Философски факултет*);
3. Педагогика на обучението по история и чужд език – редовна форма на обучение (*съвместно с Филологически факултет*);
4. Педагогика на обучението по география и физическо възпитание – редовна форма на обучение (*съвместно с Педагогически факултет*) – *нова образователна програма, утвърдена АС, протокол № 7/18.6.2018 г.;*
5. Педагогика на обучението по история и информационни технологии – редовна форма на обучение (*съвместно с Факултет „Математика и информатика“*) – *нова образователна програма, утвърдена АС, протокол № 8/20.7.2018 г.;*
6. Педагогика на обучението по география и информационни технологии - редовна форма на обучение (*съвместно с Факултет „Математика и информатика“*) – *нова образователна програма,*

*Допълнение към заявлението за разкриване на процедурата, НАОА е уведомена с писмо вх. № 638/03.09.2020г.

*утвърдена АС, протокол № 7/18.05.2020 г.**

ОКС „магистър“:

1. География и икономика – редовна и задочна форма на обучение;
2. Географско образование – редовна и задочна форма на обучение;
3. Гражданско и интеркултурно образование – редовна и задочна форма ;
4. История и цивилизации – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма, утвърдена АС, протокол № 9/25.9.2017 г.;*
5. Педагогика на обучението по история – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма, утвърдена АС, протокол № 9/26.9.2016 г.;*
6. Гражданско образование – редовна и задочна форма на обучение – *нова образователна програма, утвърдена АС, протокол № 8/08.06.2020 г.**

Филиал на ВТУ – гр. Враца:

ОКС „бакалавър“ – редовна форма на обучение:

1. Педагогика на обучението по математика и информатика;
2. Педагогика на обучението по български език и география – *съвместно с Филологически и Исторически факултет, обучение във Филиала на ВТУ – гр. Враца;*
3. Педагогика на обучението по български език и информационни технологии – *(нова образователна програма, съвместно с Филологически и Факултет „Математика и информатика“, обучение във Филиала на ВТУ – гр. Враца);*
4. Педагогика на обучението по български език и история – *(съвместно с Филологически и Исторически факултет, обучение във Филиала на ВТУ – гр. Враца);*
5. Педагогика на обучението по история и география;
6. Педагогика на обучението по история и философия;
7. Педагогика на обучението по история и информационни технологии – *(съвместно с Факултет „Математика и информатика“) – нова образователна програма, обучаващите студенти са II курс, а за учебната 2019-2020 г.*
8. Педагогика на обучението по география и информационни технологии –*(съвместно с Факултет „Математика и информатика“) – нова образователна програма, утвърдена АС, протокол № 7/18.05.2020 г.*

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл.

78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4³:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Обучението в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във ВТУ се организира от факултетите: Факултет „Математика и информатика“ (ФМИ), Филологически факултет (ФФ), Исторически факултет (ИФ), Факултет по изобразително изкуство (ФИИ) и Педагогически факултет (ПФ) както и във Филиал на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – гр. Враца. То е съобразено с комплексната цел на Университета „да подготвя висококвалифицирани и конкурентоспособни специалисти съобразно изискванията на пазара на труда и бизнес средата в регионален и национален план, като осигурява качествено обучение в унисон с тенденцията за модернизирание, хуманизиране и прагматичност на висшето образование и за развитие на научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност на студенти, докторанти и на академичния състав“. **Мисията и визията за развитие на ВУ** са публично оповестени на официалния сайт на ВТУ. **Основната цел в Стратегията за развитие на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“** (2017-2025 г.), актуализирана и утвърдена с решение на АС от 29.05.2017 г. за постигане на мисията на ВУ и е ориентирана към високо качество на образователната, научноизследователската, информационната и културната дейности, както и покриване критериите за качество в съответствие с Болонския процес и Лисабонската стратегия.. Дефинирани са глобалните и дългосрочни цели, приоритети и дейностите по изпълнението им в основните сфери на университетска дейност. Стремезът е Университетът да „съдейства за модернизацията на висшето образование и постигане на целите за интелигентен и устойчив растеж на обществото и икономиката“. Приети са важни вътрешноинституционални документи и звена като **План за действие по мерките на Стратегията по качеството** на Университета, **Системата за управление на качеството** във ВТУ, **Университетска комисия по управление на качеството** и акредитацията, **Факултетни комисии** по управление на качеството, публикувани във вътрешната информационна система.

ВТУ има създадена, официално приета и действаща цялостна **Система за управление на качеството /СУК/**, която е част от стратегическото управление, посочено в *Мандатната програма на ректорското ръководство*

³ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

2019 – 2023 г. и се наблюдава, контролира, развива и усъвършенства последователно, перманентно и с участието на външните и вътрешните заинтересовани страни. За реализиране на поставените академичните задачи, СУК осъществява контролна, мониторингова и развиваща функции, съобразени със спецификите на ПН 1.3., видно от документите по управление на качеството, свързани с одити, атестации, оценки, анкетиране и др. Системата за управление на качеството във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ функционира и се развива при спазване изискванията на международен стандарт **ISO 9001: 2008**, а от м. май 2016 г. със сертифицирането на СУК по нова версия на стандарт **ISO 9001:2015** е разработена и приета **нова документация на Системата за управление на качеството – Ръководство на системата за управление на качеството във ВТУ "Св. св. Кирил и Методий" и процедури по управление на качеството от 2016г.** На основата на проведен външен ресертификационен одит и изготвения доклад е издаден **Сертификат** с номер 290801 QM15, който е валиден от 18.05.2019 г. до 17.05.2022 г. Одитът е извършен от DQS GmbH.

Във ВТУ функционира **Център по управление на качеството** (ЦУК), мисията на който е да оценява и да развива качеството във всички образователно-квалификационни и научни степени и форми на обучение. Основните направления, в които работи ЦУК, са: Акредитация, Рейтинг, Учебни планове, Нормативна база, Управление на риска, Вътрешни одити, Измерване и анализ на качеството, Информационно осигуряване на СУК. Във ВУ функционира и специализиран колективен орган на АС (УКУКА) по въпросите на качеството, акредитацията и рейтинга на Университета и професионалните направления. В нея се включват председателите на комисиите по управление на качеството към основните звена, началникът на отдел „Учебно-методичен“, представител на отдел „Научноизследователска, художественотворческа и издателска дейност“ (НИХТИД), директорът на Университетския кариерен център, представители на Студентския съвет, преподаватели, длъжностни лица и потребители на кадри. **Функциите на УКУКА** са регулативни, нормативни, контролни, мониторингови.

Във ВТУ функционират ФК по управление на качеството и акредитацията (ФКУКА), които отразяват спецификата на факултетите. В тях се обсъждат оперативни и стратегически въпроси, свързани с учебните планове в отделните специалности в ПН 1.3. Комисиите имат задача да подпомагат Деканата, ФС, катедрите и администрацията за въвеждане на факултетно равнище на утвърдените от ръководството на ВТУ и от АС стандарти, методологии, методики и информационни системи за оценяване и контрол на качеството. Така също всеки факултет има **Катедрени отговорници по качеството**, които оперативно подпомагат текущата работа. Дейностите по управление на качеството са регламентирани в **шест процедури**: *Управление на документиранията информация; Измерване на изисквания и удовлетвореност на заинтересованите страни; Идентификация и оценка на рискове и възможности, свързани с качеството; Вътрешни*

одити; Преглед на ръководството; Управление на несъответствия и коригиращи действия.

Одитите се осъществяват съобразно утвърдена **план-програма** в сферите: учебна дейност; научноизследователска дейност; художествено-творческа, изпълнителска и спортна дейности; издателска дейност; проектна дейност; административна дейност, свързана с основните процеси. Докладът за одита се публикува във вътрешната информационна система на Университета, както и Годишните планове за провеждане на вътрешните одити. **Във факултетите за отчетния период са планирани и проведени по шест вътрешни одити**, с изключение на ИФ където са **осъществени 5 одитни процедури**. Резултатите от проведените одити показват, че СУК на ВТУ е **разработена, внедрена и функционира в съответствие с изискванията на стандарта БДС EN ISO 9001:2015**. Външна оценка на състоянието, адекватността, ефикасността и резултатността на СУК във ВТУ се получава чрез прилагане на **Процедура по управление на качеството ПР 1-05_1 Преглед от ръководството**. Идентифицирането, анализът и оценката на риска в СУК се **извършва на ниво университет и на ниво структурни звена** — факултети, филиал и колеж. Оценката на качеството на обучение във ВТУ се осъществява посредством разработени **анкетни карти**, съгласно процедурата **Измерване на изисквания и удовлетвореност на заинтересованите страни** - кандидат-студенти, потребители на кадри, студенти, докторанти, специализанти, преподаватели, административен състав, завършили студенти. Проучванията са анонимни и доброволни. Докладите и протоколите от заседанията и решенията на ФКУКА са публикувани системно на сайта на ВУ и за двата факултета.

Във ВУ има ясно изразена политика за осъществяване на взаимовръзка между научните изследвания и обучението, регламентирани от разработения набор от специални документи. Те са публично оповестени на сайта на ВТУ. В тези документи са дефинирани принципите и формите за организация на изследователската дейност, за засилване на връзката наука – образование - практика, за включване в изследователската и приложната дейност на преподаватели, студенти и докторанти, за създаване на гъвкави форми за популяризиране на научните изследвания. Установени са няколко аспекта на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по ПН като участие на студентите в научните изследвания, работа по проекти, художествено-творчески практики в процеса на обучение, активно сътрудничество с водещи научни и изследователски институции, провеждане на интердисциплинарни семинари, поддържане и подобряване на учебната среда за усвояване на научни знания и професионални умения. Художествено-творческата дейност на студентите от специалност ПОМ се стимулира чрез участието им в публични изяви и различни инициативи на Университета, а на студентите от ПОИИ – чрез участие в ежегодната Студентска годишна изложба Арт-розалиада, естетизиране на интериора на училищни сгради и др.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Управление на качеството на образованието“

В ПН 1.3. има изградена организация за наблюдение, поддържане, оценяване и контрол на учебния процес и свързаната с него преподавателска дейност чрез СУК.

Върху качеството на обучение в ПН 1.3. се осъществява контрол на три взаимнообвързани нива – **национално, институционално и вътрешно**. Външното осигуряване на качеството е свързано с прилагането на сертифицирана СУК и извършваните **външни надзорни одити** и изготвените по тях доклади. Качеството на академичния състав се контролира на основата на **Правилник** за атестиране на преподавателите, научно-преподавателските и изследователските кадри във ВТУ. Атестирането на преподавателите в обучаващите звена се извършва по утвърдени графици всяка година, като при атестацията на всеки преподавател се провеждат анкети и със студенти, с които той вече е приключил своята работа.

В периода 2014-2019 г. са проведени и редица обучения на ръководни кадри, преподаватели и служители от администрацията за повишаване на компетенциите им относно изискванията на Системата за управление на качеството (СУК):

- Обучителен семинар на тема „Университетска система за управление на качеството. Функциониране, оценяване и подобряване. Вътрешни одити, сертификация и акредитация”, проведен през 2016г. по силата на договор между ВТУ и „Българо-германски институт по управление на качеството и промишлен мениджмънт“ ООД, гр. Габрово. В семинара участват 124 преподаватели и служители, които са сертифицирани. Сертификатът им предоставя правото да упражняват дейност по вътрешен одит, което е индикатор за повишаване компетентността на академичния състав, изпълняващ функции в СУК.
- За надграждане на знанията и уменията като вътрешни одитори по СУК, административният състав на ЦУК преминава двудневен акредитиран курс за вътрешни одитори спрямо изискванията на ISO 9001:2015 (A18133). Курсът е регистриран от Международния Регистър на Сертифицираните одитори (IRCA) и е организиран от Intertek Academy, през януари 2017 г. За успешното представяне в обучителния семинар сътрудниците към ЦУК получават сертификати.
- След проведените избори за органи на управление (мандат 2019 г. – 2023 г) през ноември 2019 г. за новоизбраните лица е организирано обучение на тема “Университетска система за управление на качеството. Функциониране, оценяване и подобряване. Вътрешни одити, сертификация и акредитация.”. В обучението са участвали 153 преподаватели, служители, студенти и потребители на кадри, които са сертифицирани.

ПН 1.3. се ръководи от **Етичен кодекс на ВУ**, приет с решение на АС, Протокол № 8/12.09.2008 г., изменен през 2011г. и през 2014г. В Кодекса са

водещи принципите на „законност, лоялност, честност, безпристрастност, компетентност, политическа неутралност, отговорност, зачитане на личността, отчетност и конфиденциалност“. Обособени са правила за професионално и лично поведение, случаите на конфликт на интереси, процедури за докладване на нарушения на Кодекса.

Във ВТУ е създадена и функционира **Комисия по етика**. Работата на този орган е регламентирана от Правилник за работата на Комисията по етика. Регламентирани са начините за разглеждане на възникнало нарушение, като анонимни сигнали не се разглеждат. През акредитирания период **Комисията по етика** на ВТУ не е разглеждала жалби, свързани с ПН 1.3. Други документи, свързани с принципите на академичното единство и част от изградената и функционираща система за предотвратяване на академични измами и случаи на дискриминация са; *Правилник за работата на Контролния съвет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“*, *Вътрешни правила за отчитане на сигнали за корупция*, *Процедура по качество „Измерване на изисквания и удовлетвореност на заинтересованите страни“*.

Административно ангажиран, постоянно действащ колективен орган за обезпечаване на защитата на интелектуална собственост в Университета е **Съветът по интелектуална собственост**. Функциите му са да създаде и поддържа механизми за защитата на авторските права във ВТУ; да подпомага Ректора при провеждане на общата политика на ВТУ по управление и защита на интелектуалната собственост, както и при решаване на възникнали спорове по повод нарушени права върху обекти на интелектуалната собственост; да консултира преподаватели, студенти и служители по въпроси, които се отнасят до интелектуалната собственост; да организира обучения със студенти на ВТУ по проблемите на интелектуалната собственост. Правила за предотвратяване на плагиатството се съдържат и в други университетски правилници: **Правилник за прием и обучение на докторанти във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“**; **Правилник за придобиване на научни степени**, **Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“**, **Правилник за организацията и дейността на университетския книгоиздателски комплекс при ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“**.

Разработени са **процедури** и се прилагат **средства за проверка на оригиналността и автентичността** на научните трудове и статии. Чрез софтуерен продукт **Plagscan** научните трудове се проверяват за автентичност. Според **Правилника за прием и обучение на докторанти във ВТУ** всяка предложена за печат статия, която е част от изследователската задача на докторанта, се подлага на проверка за плагиатство и се обсъжда в катедрата, която взема решение за отправяне към съответното издание. Според **Правилника за придобиване на научни степени във ВТУ** преди вътрешното обсъждане на предложения дисертационен труд в КС, се проверява оригиналността на текста. Има подробно разписана процедура за действия при наличие на плагиатство. Условията за провеждане на изпитите, вкл.

правилата и процедурите за **предотвратяване на изпитни измами** са регламентирани в *Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий*. От 2016г. ВУ избира **университетски омбудсман**. Той не е подчинен на университетското ръководство, което гарантира неговата обективност и безпристрастност. Дейността на университетския омбудсман е публична.

През акредитирания период в университета не са констатирани прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство, с изключение на Филологически факултет, където постъпилите сигнали и жалби са свързани с преоценяване на изпитни работи в текущия учебен процес, а казусите са разрешавани своевременно съобразно изискванията на правилниците и регламентите във ВТУ.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Учебната документация за обучение на студентите в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във ВТУ се разработва по утвърдени стандарти, публикувани във вътрешната информационна система на Университета. Учебната документация за всяка бакалавърска специалност и магистърска програма включва квалификационна характеристика, учебен план и учебни програми. В съответствие с утвърдения в Университета стандарт, квалификационните характеристики представят: цели на програмата/специалността/; методи и средства за постигането на целите; възможности за учебни практики и стажове; резултати от обучението – знания, умения, компетентности – лични и професионални; връзка с потребностите на пазара на труда и възможности за професионална реализация. За всяка от бакалавърските специалности и магистърските програми от ПН 1.3. във ВТУ е разработена квалификационна характеристика, която съдържа всички задължителни реквизити и отговаря на университетския стандарт.

Учебният план и учебните програми на бакалавърските специалности и магистърските програми във ВТУ са изготвени в съответствие с квалификационната характеристика и изискванията за фундаментална общотеоретична и професионална компетентност. Учебните програми са изработени по общоуниверситетски модел, който съдържа следните реквизити: общо представяне на дисциплината – хорариум, кредити, образователно-квалификационна степен, специалност, форма на обучение, език на преподаване и статут на дисциплината; учебни форми на извънаудиторна заетост; анотация; методи на обучение; формиране на оценката; изисквания към формите на извънаудиторна заетост; съдържание

на темите за лекции и брой часове; съдържание на темите за упражнения и брой часове; конспект за изпит; библиография.

При изготвянето на учебната документация на ПН 1.3. се отчита мнението на потребителите, като се използват различни форми на взаимодействие - анкетни проучвания, срещи с ръководства на Регионални управления на образованието, контакти с директори на училища и с вече завършили студенти, както и чрез включване на представители на студентите и на партньорските организации и други заинтересовани страни във факултетните комисии по учебни дейности. За периода 2015 – 2019 г. 5 потребители на кадри и 6 студенти и докторанти са включени в тях, но за настоящия мандат - 2019-2023 г. - само в една от комисиите (на ФМИ) е включен 1 потребител.

В бакалавърските специалности във ФФ, ФМИ, ПФ, ФИИ, редовна форма на обучение (РФО), относителният дял на практическото обучение е в границите между 7,5% (спец. Педагогика на обучението по музика, ПФ) и 22,29% (спец. Педагогика на обучението по физическо възпитание, ПФ); за бакалавърските специалности в ИФ и филиал – Враца няма конкретни данни. В този дял са включени часовете за хоспитиране, практикуми в реална работна среда, текуща и стажантска педагогическа практика (ТПП и СПП). Относителният дял на практическото обучение във ФФ, ФМИ, ИФ, ПФ, ФИИ в ОКС „магистър“ варира в широки граници – от 0% („Педагогика на обучението по музика“ – РФО и ЗФО и „Ръководство и мениджмънт на музикални състави“ – РФО и ЗФО, ПФ, но те са предназначени за завършили същото професионално направление и притежаващи професионална квалификация „учител“) до 22% (ИФ). За четирите новооткрити магистърски програми във ФМИ няма данни. *В бакалавърските специалности и магистърските програми във факултетите на ВТУ, даващи квалификация „учител“, часовете за хоспитиране, ТПП и СПП съответстват на Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“.* В почти всички специалности от ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ (в т. нар. „двойни“ специалности) – РФО и ЗФО на ФФ, ФМИ и Филиал – Враца часовете за практическо обучение са повече от предвидените в Наредбата, което гарантира добрата професионална подготовка на студентите.

Оценката на резултатите от процеса на обучение по отделните дисциплини от учебните планове и присъждането на кредити в бакалавърските специалности и в магистърските програми от ПН 1.3. се осъществява в съответствие с *Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите*, факултетните правилници, *Система за трансфер на академични кредити*. Правилата за организация на оценяването на постиженията на студентите на равнище учебен курс са описани в бележките към учебните планове на отделните специалности и магистърски програми, както и в учебните програми на отделните дисциплини. Според стандарта на ВУ за учебна програма, тя

съдържа информация за формите и методите на проверка и оценка по учебната дисциплина. Основните форми и методи на контрол и оценка, отразени в учебните програми, са текущо оценяване (тестове, контролни работи, курсови задачи), разработване на портфолио и писмен изпит. Използват се workshops, информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати, участие в тематични дискусии, демонстрационни занятия, портфолио, решаване на казуси, курсова работа. Студентите завършват обучението си с държавен изпит – практико-приложен държавен изпит и комплексен държавен изпит/защита на дипломна работа по съответната специалност. Условието за допускане на студентите до държавен изпит или защита на дипломна работа са регламентирани в *Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите*. Наред с общоуниверситетската процедура за провеждане на държавни изпити и защиты на дипломни работи (ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“), към отделните факултети има разработени допълнителни правила и регламенти: *Регламент за провеждане на държавни изпити и за допускане, разработване и защита на дипломни работи/магистърски тези (ФФ)* *Регламент за провеждане на държавен изпит и Правила за допускане, разработване и защита на дипломна работа (ФМИ)*, *Регламент за провеждане на държавни изпити и за допускане, разработване и защита на дипломни работи (ИФ)*, *Правила за разработване, защита и оценяване на дипломни работи от студенти за ОКС „бакалавър“ и „магистър“ (ФИИ)*, *Система за провеждане на изпитните процедури (вкл. Държавни изпити и дипломни защиты) във Филиал на ВТУ – Враца*.

Учебните планове в ПН 1.3. във ВТУ са сравнени с учебните планове на сходни програми в български и чуждестранни университети. Открита е съвместимост на учебната документация на всички специалности в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПН 1.3. със сродни специалности в други ВУ в България – СУ „Св. Климент Охридски“, ПУ „Паисий Хилендарски“, РУ „Ангел Кънчев“, Тракийски университет – Стара Загора, ШУ „Еп. Константин Преславски“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, ЮЗУ „Неофит Рилски“, НМА, НСА, НХА, НБУ, АМТИИ, както и в чуждестранни университети от европейското образователно пространство и извън него – Ягелонския университет в Краков (Полша), Карловия университет в Прага (Чехия), Нишкия университет (Сърбия), Тверския университет (Русия), Университета в Лимерик (Ирландия), университетите в Залцбург (Австрия), Букурещ (Румъния), Келце (Полша), Любляна (Словения) и други университети партньори по Еразъм+. Подготовката на студентите от ПН 1.3. във ВТУ на бакалавърско и на магистърско равнище е сравнима с образованието в страните от ЕС и извън него. Познаването на конкурентната среда и базирането на обучението върху основата на европейската система за натрупване и трансфер на кредити е добра предпоставка за мобилност на студентите в професионалното направление както на национално, така и на международно ниво. За целта ВТУ е сключил договори със 70 университети

по програмите Еразъм и Еразъм+.

Във ВТУ съществува процедура за разработване, наблюдение, анализиране, оценяване и утвърждаване на учебни планове и програми за обучение. Тя е в съответствие с вътрешната система за поддържане и оценяване на качеството на обучението и на академичния състав. През акредитирания период тази процедура е регламентирана в няколко вътрешноуниверситетски документа – *Работна инструкция за разработване, промени, приемане, валидиране и утвърждаване на учебни планове (2014 г.); Временни правила за изработване на учебен план във ВТУ (2016 г.); Правила за разработване и утвърждаване на учебна документация във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (2017 г.)*. Пряко отговорни за административния контрол по учебната документация са деканите/директора и заместник-деканите/заместник-директора по учебната дейност. От академичната 2014/2015 г. е въведена електронна система на учебната документация, която улеснява бърз достъп на студенти и преподаватели до извършените актуализации, както и по-добър контрол от страна на административните звена в Университета. Учебните дисциплини са осигурени с учебни програми. Учебните планове и програми се актуализират в резултат от обновяването на националното законодателство и на вътрешната нормативна уредба. През акредитирания период всички учебни планове и програми за специалностите в ПН 1.3. са актуализирани. *В учебния план на специалност Педагогика на обучението по изобразително изкуство, ОКС “бакалавър”, учебната дисциплина Педагогика/теория на възпитанието и дидактика/ е с хорариум 30 часа, като в последната актуализация на учебния план съществуващата до момента дисциплина История на художественото образование е преименувана на „Педагогика – История на художественото образование“ с хорариум 30 часа. В учебния план на магистърската програма „ПОФВ. Спортна педагогика“, за завършили бакалавърска специалност от същото професионално направление, е включена отново учебната дисциплина „Приобщаващо образование“ със същата учебна програма от ОКС „бакалавър“*. Само в някои от докладите-самооценка е направена детайлна обосновка за необходимостта и конкурентноспособността на всяка специалност, по която се осъществява обучение в съответния факултет – ФМИ, ФФ, ИФ.

При създаването, реализирането и обновяването на образователния процес факултетите, реализиращи обучение на студенти в ПН 1.3, целенасочено търсят мнението на студенти и на работодатели. В анкетни проучвания относно качеството на обучението и професионалната подготовка на студентите от професионалното направление са участвали около 100 студенти и над 150 потребители. В изготвянето и актуализирането на учебни планове са участвали, както следва: във ФМИ – 4-ма студенти и 3-ма потребители на кадри; във ФФ – 11 студенти и 14 потребители на кадри; за другите факултети няма данни. Учебните програми се съгласуват с потенциални потребители на кадри. През акредитирания период са

актуализирани много учебни програми. Относителният им дял за последните пет години в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във ВТУ е близо 100%. Библиографията на някои програми в ПФ и ФИИ не е актуализирана, а в част от програмите не е посочен броят часове, предвиден за всяка от темите в учебното съдържание, както Стандартът изисква.

В учебните планове на всички бакалавърски специалности и магистърски програми във ВТУ присъждането на кредити (ECTS) е съобразно приетата процедура за условията и реда за прилагане на Европейската система за трансфер и натрупване на кредити. Броят кредити за придобиване на ОКС „бакалавър“ е не по-малък от 240, като 10 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа. Броят кредити за придобиване на ОКС „магистър“ след придобита ОКС „бакалавър“ или „магистър“ е не по-малък от 60, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа. Броят кредити за придобиване на ОКС „магистър“ след придобита ОКС „професионален бакалавър“ е не по-малък от 120, като 15 от тях са за успешно издържан държавен изпит или защитена дипломна работа.

Относителният дял на задължителните дисциплини в учебните планове на ОКС „бакалавър“ в ПН 1.3 в различните факултети на ВТУ варира в границите от 65,4% до 88,6% (при различните версии на учебните планове на ИФ), 73% до 89% (ФФ и ФМИ), 75% – 84,7% (ПФ и ФИИ). Останалите проценти до 100 се разпределят между избираемите и факултативните дисциплини. В ОКС „магистър“ задължителните дисциплини заемат относителен дял между 26,8% („Арттерапия“) във ФИИ и 80-81,5% (средно за магистърските програми) във ФМИ и ФФ. Останалите проценти до 100 са за избираемите и факултативните дисциплини. В ПФ има 2 магистърски програми без факултативни дисциплини („Педагогика на обучението по музика“ и „Ръководство и мениджмънт на музикални състави“). Това не съответства на чл. 2 (2) от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“, според който „Обучението по всяка специалност се извършва по учебен план, който включва задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини“. **За 4-те магистърски програми във ФМИ няма данни.**

Съотношението между лекции и упражнения (семинари и практически) в ОКС „бакалавър“, РФО, в различните факултети и филиала във Враца е различно и варира от 50%:50% - ИФ, 52,4%/47,6% (ФИИ), 53,4%-51,90% лекции и 48,10%-46,6% упражнения – ПФ, 58,6%/41,4% във ФФ, ФМИ и Филиал – Враца. В ОКС „магистър“ лекционните занятия заемат съответно от 53,1% – средно за ФФ и ФМИ, 56% - във ФИИ, 85% - ИФ, до 77-100% (100% е в магистърските програми „Педагогика на обучението по музика“ и „Ръководство и мениджмънт на музикални състави“) – в ПФ. **За новите 4 магистърски програми във ФМИ няма данни.**

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със

стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление

За оптималната организация на процеса на обучение във ВТУ е изградена система от правила и дейности, чрез която се постига това оптимизиране. В целия процес на обучение се отчитат съвременните изисквания за придобиване на съответната ОКС. Учебната документация – квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми и правила, свързани с процеса на обучение и оценяване постиженията на студентите, предлага обучение и квалификация, съответстващи на Националната квалификационна рамка за висше образование и квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование. Квалификационните характеристики за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ представят позициите и професионалната квалификация на бъдещия педагогически специалист.

Констатациите на ЕГ за различните факултети от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... са, че във всяка квалификационна характеристика се извежда спецификата на професионалното направление посочват се образователните цели и образователното съдържание. Методите, формите и средствата за оценяване на професионалните компетенции са оповестени в учебната програма за всяка дисциплина (портфолия, творчески задачи, информационни продукти, есета, реферати); определена е и системата за оценяване в рамките на текущ контрол или изпитна сесия. Публично оповестена и детайлно изяснена е и системата за полагане на държавен изпит и защита на дипломна работа. Прави впечатление също така, че в представените квалификационни стандарти са изведени общопедагогическите, технологичните и методическите компетенции, възможностите за реализация, изискванията за придобиване на бакалавърска и магистърска степен, възможностите за допълнителна квалификация. Тези стандарти са определящи за всички факултети на ВТУ. Наличието на тези стандарти свидетелстват за ясен регламент, който осигурява съответствието на учебния план с държавните стандарти, за подходящо разпределяне на учебния материал по семестри, за създаване на добра организация на практическите занятия, за предварително информиране относно хорариума и кредитите, формите на контрол и оценка на усвояваните компетентности.

В акредитираното ПН, констатациите на ЕГ са, че е налице синхронизиране на учебните планове и програми с други университети в страната. Отчетен е и фактът, че при т.нар. „двойни“ педагогически програми се наблюдават характерни особености спрямо „единичните“ (напр. във ФФ – българска филология), където се предлага педагогически модул. Сред важните аргументи за спецификата на обучението в „двойните“ програми е и обстоятелството, че съответните педагогически специалисти ще квалифицират бъдещите учители и с оглед на държавните зрелостни

изпити. В предложената документация от различните факултети са посочени конкретни висши училища у нас, чиито учебни планове и програми имат близка структура и съдържание (СУ „Св. Климент Охридски“, ПУ „Паисий Хилендарски“, РУ „Ангел Кънчев“, Тракийски университет – Стара Загора, ШУ „Еп. Константин Преславски“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас, ЮЗУ „Неофит Рилски“).

От чуждестранните висши училища е проучена философията на учебните планове и декомпозирането им на ниво учебни програми в университетите: Нови Сад в Сърбия; Градски университет Дъблин в Ирландия; университет Коимбра в Португалия; Университет Макгил, Монреал в Канада; университет Гранд каньон, Финикс в САЩ; Университет в Илинойс, Чикаго в САЩ; университет по образованието в Хонг Конг; университет Оулу във Финландия; технологичен институт Галуей-Майо, Галуей в Ирландия и университет в Барселона Испания.

Във ФИИ и ПФ на основата на проучена съвместимост на учебните планове и програми с предлаганите във ВУ в чужбина, са сключени договори за мобилност на студенти и докторанти по програма Еразъм+ /2012/2020 уч. година/ за следните специалности: Физическо възпитание и спорт - с 19 висши училища в Полша, Латвия, Румъния, Белгия, Северна Македония, Албания, Гърция, Испания, Сърбия, Португалия, Турция, Литва; Педагогика на обучението по изобразително изкуство – с висши училища в Италия, Литва, Испания, Португалия, Румъния; Германия, Чехия, Полша и др.

Общо двустранните договори между ВТУ и други университети и висши образователни институции са **седемдесет** на брой (<http://www.uni-vt.bg/bul/pages/?zid=1&page=414>).

Осъществените сравнителни анализи на учебни планове и програми и извеждането на тяхната съвместимост предполага добри възможности за мобилност на студентите и има отношение към тяхната мотивация за обучение в това ПН.

Съществена роля за мотивацията на студентите играе организацията на практическото им обучение. ЕГ отбелязват в своите доклади наличието на добра организация в този план, както за ВУ, като цяло, така и конкретно за ПН 1.3.

Организацията на процеса на практическо обучение на студентите от ПН се осъществява на основание вътрешните правила: *Правилник на ВТУ (приет 2004 г., посл. изм. 2018 г.), Правилник за дейността и управлението на Педагогическия факултет (приет 2012 г., посл. изм. 2016 г.), Правилник за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите (приет 2019 г.)*. Документите са изготвени според изискванията на МОН и са свързани както с базовата специалност така и с учителския професионален профил.

Организацията на практическото обучение, се основава на договорна основа с институциите, осигуряващи хоспитирането и текущата практика. Практическата подготовка на студентите за ОКС „бакалавър“ и ОКС

„магистър“ се реализира на основата на много добре изградена традиция при партньорство с бизнес средите и работодателите.

На базата на представения доказателствен материал от ЕГ се установява, че ИФ има сключени договори с 13 базови училища в град Велико Търново, сред които основни училища, средни училища, професионални, езикови и природо-математически гимназии *Филиал Враца* има сключени договори с 4 базови училища.

Освен договори с училищни институции в ИФ се организира практическо обучение и от центровете за медиевистични изследвания, за етнология и културна антропология, за изследване на комунизма; от ателие История и памет, Академия за лидери и от студентски клубове по интереси. Друга възможност за включване на студентите в практическо обучение са мобилностите по програма „Еразъм+“ с цел практика.

ФФ има натрупан опит в осъществяване на практическо обучение в чужбина – в училищата на българската диаспора.

За практическата подготовка на студентите за ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в ПФ и ФИИ съществува традиция за партньорство с бизнес средите и работодателите. ВУ има сключени договори с 6 детски градини с над 20 базови специалисти, както и с 12 начални и средни училища с над 50 базови специалисти. В други 15 институции, сред които спортни клубове и сдружения, студенти от специалност „Физическо възпитание“ са реализирали стаж по проекта „Студентски практики“ в периода 2012-2018 г. Факултет „Математика и информатика“ и Филиал Враца оповестяват публично регламента за практическото обучение на студентите, докато **ФФ** по данни на ЕГ го представя само номинативно.

Академичните състави във всички факултети и филиала във Враца, водещи обучение по ПН 1.3. на ВТУ, организират и осъществяват провеждането на учебните практики и стажове в реална работна среда. Качеството и полезността на практическото обучение на студентите се проучва чрез различни методи и форми – анкетни проучвания, писмени мнения педагогическо портфолио, оценъчна карта за обратна връзка, атестационен лист на студента-стажант при реализиране на стажантската практика в базово училище, отзиви и лични разговори с ръководители на базови институции и базови специалисти. За добрата организация на практическото обучение в ПН 1.3. *Педагогика на обучението по...* във факултетите и филиал Враца, спомагат точно разработените програми за хоспитиране, текуща и стажантска практика. Преди началото на практическото обучение се провеждат семинари с цел изясняване на ангажиментите на участващите страни.

Един от подходите който се използва за обратна информация относно качеството на професионална подготовка са и провежданите ежегодни срещи на ръководствата на факултетите и филиала със студенти и работодатели.

Проучването на студентската оценка се извършва най-малко веднъж

през учебната година и се организира въз основа на Процедури за измерване на изискванията и удовлетвореността на заинтересованите страни във ВТУ, Система за управление на качеството във ВТУ, Правилник за дейността и управлението на факултетите. Проучването съответства на предварително определени инструкции и методика за прилагане на разработената система за онлайн анкетиране на студентското мнение. Анкетните проучвания се извършват чрез онлайн попълване на анкетни карти в два формата: анкетни карти за кандидат-студенти и кандидат-магистри на свободен достъп на сайта на ВТУ, които са целогодишно отворени на сайта на ВТУ и анкетни карти за обучаващи се студенти/докторанти/специализанти, попълването на които е през личните профили в системата Е-студент.

Обобщените изводи от анкетните проучвания се представят на заседания на Катедрените съвети, обсъждат се и на Програмни съвети и се вземат предвид при разработване на документацията за нови образователни програми или при съставянето на нови версии на учебните планове на акредитирани такива в ПН 1.3.

Чрез анкетиране на завършили ПН 1.3 се получава информация за работещи по специалностите. Например, от приведени данни от анкетно проучване в ПФ и ФИИ през 2017/2018 г. сред завършили студенти специалност ПОМ /76,92% бакалаври и 23,08% магистри/ се вижда, че 46% работят по специалността, а 31% упражняват професия, в която използват компетенции, придобити в специалността. ФФ, ФМИ и Филиал – Враца подават информация за кариерното развитие на свои бивши студенти. Не са представени обаче данни от тези факултети и от Филиал Враца за мнението на обучаващи се и завършващи студенти относно бъдещото им кариерно развитие. Обобщените данни от последните проведени проучвания на завършили студенти на ИФ показват, че 69% от анкетиранията са заявили, че са започнали работа още първата година след завършването. В същия факултет около 70% от студентите в ОКС „бакалавър” категорично биха продължили обучението си във ВТУ поради удовлетвореност от качеството на подготовката, от знанията по съответната специалност и от овладените професионални компетенции и практически умения.

Данните от приема в ПН 1.3= през периода на акредитация са доказателство за интереса към съответните специалности и качеството на обучение.

Например в ПФ са приети в ОКС „бакалавър“ – РФО и ЗФО по години както следва: 2014/15-220/129; 2015/16-223/128; 2016/17-209/139; 2017/18-201/152; 2018/19- 187/169 и 2019/20-164/193. През учебната 2020/2021 г. са приети 81 в РФО и 38 в ЗФО. В ОКС „магистър“ РФО и ЗФО 2014/15- 0/65/3; 2015/16- 1/57/8; 2016/17-16/61/12; 2017/18-19/52/12; 2018/19-30/93/26 и 2019/20-44/139/9.3а 2020/2021 г. 25 в РФО; ЗФО – 14. Общо за ПФ по години: 2014/15-417; 2015/16-417; 2017/18-436; 2018/19-505 и 2019/20-549; 2020/2021 - 158.

Във ФИИ през периода по години са се обучавали следният брой студенти в ОКС „бакалавър“, РФО: 2014/15-99/0; 2015/16-78/0; 2016/17-70/0;

2017/18-60/0; 2018/19-45/0 и 2019/20-49/0. През 2020/2021 – 16. В ОКС „магистър“, РФО: 2014/15-7/0; 2015/16-5/0; 2016/17-6/0; 2017/18-няма прием; 2018/19- 3/0 и 2019/20-3/0; 2020/2021 - 15. Общо във ФИИ са се обучавали по години: 2014/15-**106**; 2015/16-**83**; 2017/18-**60**; 2018/19-**48** и 2019/20-**52**. За 2020/2021 – **31**. През посочените учебни години във ФИИ **не са** се обучавали студенти в **зачочна и дистанционна форма**.

През периода на акредитация във ФФ са се обучавали в ОКС „бакалавър“ 835 студенти и в ОКС „магистър“ – 128 студенти. За същия период броят на студентите във ФМИ е съответно: ОКС „бакалавър“ – 130 студенти и в ОКС „магистър“ – 17 студенти.

За ФФ и ФМИ липсват данни за броя студенти, постъпили в съответните образователни програми по първо, второ и трето желание по години.

Данните за ИФ и филиал Враца показват следното: за периода на акредитация в ИФ са приети 751 студенти в ОКС „бакалавър“ и 292-ма студенти в ОКС „магистър“.

Във филиал Враца броят на студентите в ОКС „бакалавър“ е общо 405 за периода на акредитация.

През 2017 – 2018 г. във ВТУ в т.ч. и във факултетите от ПН 1.3. и филиал Враца е проведено мащабно изследване за очакванията, изискванията и мнението на потребители на кадри относно компетенциите, получавани в образователните програми във ВТУ. Събраната информация е анализирана задълбочено, което я превръща в надежден ориентир за пазара на труда и неговите критерии за професионална квалификация. Изнесената информация за удовлетвореност на работодателите от професионалната подготовка на възпитаниците на ВТУ потвърждава постигнатото качество на образованието. Анкетно изследване в ИФ, ФФ, ФМИ, ПФ, ФИИИ и филиал Враца напр. с работодатели от различни браншове (44% от всички), които представят очакванията си от бъдещите нови кадри и мнението си за актуалната към онзи момент подготовка на стажантите (положителните оценки са над 50%, 81% от анкетиранияте работодатели заявяват готовност да приемат на работа специалисти завършили ВТУ.

Във ВТУ са разработени Вътрешни правила за учебна дейност. Методите за оценяване на студентите от ПН публично се оповестяват, а целите и критериите, на основата на които се осъществява този процес, са известни и сведени до знанието на студентите. Съществуват ясни правила и процедури за всички форми за завършване, определени като изпит, текуща оценка, заверка. Формите на извънаудиторна заетост са конкретизирани за всяка ОКС . Откриването и закриването на програми и внасянето на промени на учебни планове е регламентирано в Правилника за структурата и организацията на учебния процес и правата и задълженията на студентите във ВТУ и Правилата за разработване и утвърждаване на учебна документация. Системата за оценяване постиженията на студентите предвижда прилагане на съвременни методи (портфолио, творчески задачи, създаване на информационни продукти, историческо и географско есе,

проектна дейност, защита на реферат, решаване на дидактически казуси).

В ПН 1.3. *Педагогика на обучението по...* се използват различни ресурси за електронно обучение на студентите, без да е обособен форматът *дистанционното обучение*. Съществуват възможности за електронно обучение на студентите чрез използване на различни платформи – платформата за електронно обучение Мудъл, интегрираните информационни системи Е-преподавател и Е-студент и облачната технология на Майкрософт – MS Office 365.

ВТУ предлага условия за функциониране на европейската система за трансфер на кредити за всяка ОКС на ПН 1.3 чрез Системата за трансфер на академични кредити.

За всички специалности и магистърски програми от ПН 1.3. *Педагогика на обучението по...* във ВТУ съществува система за провеждане на изпитните процедури. Процедурата по защитите на дипломните работи е съобразена с общоуниверситетската процедура за провеждане на държавни изпити и защити на дипломни работи (ОКС „бакалавър” и ОКС „магистър”) Към всяка учебна програма са конкретизирани критериите и методите за проверка и оценка постиженията на обучаваните, както и критериите за поставяне на цифрова оценка. За осигуряването на постоянна връзка между преподаватели и студенти с всеки преподавател са осигурени възможности за индивидуални и групови консултации, както за семестриалните, така и за държавните изпити. Студентите от ПН 1.3 имат свободен достъп до условията и изискванията за провеждане на изпитните процедури (вкл. държавни изпити и дипломни защити) , посредством личния си профил в Е-студент на сайта на ВТУ (<https://est.uni-vt.bg/>).

Във ВТУ се прилага сертифицирана система за управление на качеството, гарантирана със сертификат по международен стандарт за качество БДС EN ISO 9001:2015. Системата изисква прилагане на текущ мониторинг. За периода на акредитация са осъществени 3 външни надзорни одита за **ИФ** и 1 външен надзорен одит за **филиал Враца**, 2 външни ресертификационни одита за **ИФ**, 5 вътрешни одита за **ИФ** и 4 за **филиал Враца**. Периодичността на външните и вътрешни одити е **веднъж годишно**. В ПН 1.3. в **ПФ** и **ФИИ** на ВТУ също редовно се реализират вътрешни одити по качеството. Във **ФФ** и **ФМИ** през учебната 2017-2018 г. е проведен мониторинг на качеството на образованието.

Процедурата по управление на качеството ПР 1-04 1се отнася за вътрешните одити, които целят проверка на съответствието и резултатността на Системата за управление на качеството във ВТУ с изискванията на стандарта БДС EN ISO 9001:2015; извършване проверка за ефикасността на функциониране и поддържане на Системата за управление на качеството във ВТУ. Респонденти при вътрешните одити са студенти от ОКС „бакалавър“, „магистър“, докторанти и специализанти. Резултатите от изследването се интерпретират като индикатори за постиженията и недостатъците в предлагания образователен продукт, за степента на

удовлетвореност от организацията, провеждането и техническата обезпеченост на обучението.

ЕГ констатира, че във ВТУ е налице Процедура по управление на качеството ПР 1-02-3 – за измерване на изисквания и удовлетвореност на заинтересованите страни. С Решение на АС № 11 от 21.11.2016 г. е приет вътрешен оперативен документ- Вътрешни правила за отчитане на сигнали за корупция. На сайта на ВТУ в рубриката Анतिकорупция е създадена пощенска кутия за връзка. В рубриката Бързи връзки - Анкетни проучвания на сайта на ВТУ е публикувана анкетната карта за антикорупционна среда.

Във ВТУ функционира Комисия по етика. Според чл. 10 на нейния Правилник в нея се разглеждат жалби, свързани със спазването на Етичния кодекс на работещите във ВТУ. Към момента на посещение на ЕГ са констатирани постъпили жалби само във ФФ – 7 жалби от студенти, 1 от които адресирана до ръководителя на катедра „Германистика и нидерландистика и зам.-декана, 3 до декана и 3 до ректора.

Анализът на ЕГ показва, че в ПН 1.3 Педагогика на обучението по..във ВТУ са налице условия за качествено провеждане на процеса на обучение. Разработена е система от вътрешни правила и процедури, които регламентират изработването на учебната документация. Съществува система от правила и дейности за стимулиране на мотивацията на студентите за активно участие в процеса на обучение. Създадената организация за практическо обучение на студентите, стимулира творческата им активност и формира професионални компетентности, свързани с процеса на обучение в училищните институции. Създадената вътрешна нормативна система, позволява провеждане на текущ мониторинг и предприемане на адекватни действия при установени нарушения.

Качеството на обучението се проследява чрез анонимно онлайн анкетиране като се използват и различни други форми за обратна връзка.

Функционирането на Етична комисия, която се произнася по жалби на преподаватели и студенти осигурява адекватно реагиране на настъпили проблеми в конкретния факултет.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

Във ВТУ е създадена отлична организация по привличане и прием на български и чуждестранни студенти и докторанти, като дейностите са регламентирани в университетската нормативна база и се осъществяват от Учебно-методичния отдел (2014-2015 г.) и Бюрото за кандидатстудентска информация и реклама (от 2016 г.) – звено, чиято цел е да съдейства на кандидат-студентите от България и чужбина за осъществяване на административните процедури по тяхното постъпване във ВТУ. Със същите

цели през 2017 г. са сформирани Дирекция „Магистърски програми“ и отдел „Научноизследователска, художественотворческа и издателска дейност“, ориентирана към обучението в ОНС „доктор“. Достъпът, процедурите и критериите за прием във ВТУ са оповестени чрез: автономен сайт с актуална информация за образователните програми; *Е-справочник* за кандидат-студенти; специални модули в сайта на ВТУ: Електронна система за прием, Електронен каталог на образователните програми и Електронен информационен масив. За привличане на кандидат-студенти се провеждат ежегодни Дни на отворените врати, в които участват и преподаватели от ПН 1.3. *Педагогика на обучението по...* От 2017 г. се провежда акция „Освободи лятото“, привличаща студенти от определени специалности чрез освобождаване от таксата за обучение през първия семестър. Филологическият факултет търси възможност за привличане на кандидат-студенти и чрез рекламни брошури, флаери, постери, плакати, семинари, рекламни видеа, филми и др. Във Филиал – Враца се провеждат и оперативни срещи с потенциалните студенти по места. Филиал Враца работи много активно и с *Центъра за кариерно ориентиране* в гр. Враца.

Във ВТУ са създадени условия за облекчен достъп на кандидат-студенти и обучение на студенти и докторанти в неравностойно положение: прилагат се принципите на недискриминация и равнопоставеност, предлага се допълнителна преподавателска помощ. За привличане, прием и адаптиране на чуждестранни студенти и докторанти във ВТУ са налице версии на английски и руски език на основна информация в интернет страницата на университета. В ОКС „бакалавър“ в специалностите ПОФВ, ПОМ и ПОИИ са се обучавали и продължават да се обучават студенти от Северна Македония, Молдова, Сърбия, Албания и Украйна. По години техният брой е следния: 2014/15 – 5; 2015/16 – 4; 2016/17 – 4; 2017/18 – 4; 2018/19 – 4.

За адаптиране на студентите и повишаване качеството на обучение е въведена система за академично наставничество (тьюторство). Студентите имат достъп до пълния списък с имената на академичните наставници в електронната страница на ВТУ. Дейността на академичните наставници е регламентирана в Правила за дейността на академичните наставници (тьютори) на всеки факултет и се отчита при атестирането на преподавателя. В допълнение, ВТУ поддържа модерна информационна система, като официалният сайт на университета съдържа лесно достъпна и достатъчна по количество информация във всички налични рубрики, с което подпомага информираността на студентите и кандидат-студентите. Адаптирането и развитието на студентите се подпомага и от Студентски съвет и студентски клубове, които действат на ниво професионално направление, факултет и университет.

Във ВТУ са приети Правилник за международно и вътрешно сътрудничество на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Процедура за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища с цел продължаване на обучението във ВТУ, както и Система за трансфер на

академични кредити, основана на Европейската система за трансфер на кредити (ЕСТК). Системата действа на две нива, като университетски координатори по ЕСТК са зам.-ректорът по учебната дейност на и зам.-ректорът по международната дейност на, а на ниво факултет действат факултетски координатор и Факултетна комисия по трансфер на кредити. По отношение на студентите, които осъществяват мобилност в чуждестранни университети, са прилагат принципите на Студентска харта Еразъм, според която има пълно признание на кредити за задоволително изпълнени дейности, определени в Споразумението за обучение/практика, като те се включат в Приложението към дипломата

Утвърдени са и се прилагат правила за академичното признаване на периоди на обучение и практика в чужбина вследствие на осъществена мобилност при прилагане принципите на Университетската харта „Еразъм+“. При признаване на придобито висше образование в чуждестранни висши училища се прилага *Процедура за подаване на документи за признаване на чуждестранна диплома за висше образование с цел обучение във ВТУ*. Международното и вътрешното сътрудничество на университета се осъществява по преки двустранни договори и по международните ангажименти на университета, по програма „Еразъм+“ и по други европейски програми. Студентите във ВТУ имат възможност да реализират мобилност по 70 сключени договори между ВТУ и други университети и висши образователни институции и да участват в международна дейност по преки двустранни договори на ниво университет.

Студентите и докторантите в професионалното направление **1.3. Педагогика на обучението по...** имат възможност да реализират мобилност по „Еразъм+“ и по няколко преки двустранни договори на ниво университет. През периода на акредитация са представени данни за реализирана **входяща мобилност в ПН 1.3. в ИФ с цел обучение на 5 студенти**. През същия период са осъществили „изходяща мобилност“ **общо 172 студенти от ПН 1.3. Педагогика на обучението по...**

Включването на студенти и докторанти от професионалното направление 1.3. в научноизследователската дейност се осъществява съобразно въведените общи национални и вътрешноуниверситетски правила. През периода на акредитация **91 студенти и докторанти от професионалното направление 1.3. са включени в университетски, национални и международни научноизследователски проекти.**

Публикациите на студенти и докторанти от ПН 1.3. в научни сборници и периодични издания са общо **113**, с необходимия приложен и списък с библиографски данни на публикациите. Участията на обучаваните от ПН в научни форуми са общо **150**, за което също е приложена конкретна информация. Данните свидетелстват за висока публикационна активност както на студентите, така и на докторантите.

Изискванията към съдържанието на основните документи за образование и квалификация, издавани от висшето училище, са подчинени

на подзаконовата нормативна уредба. На всеки новозаписан студент се издава студентска книжка, както и академична справка и уверение при поискване. На всеки дипломиран студент се издава диплома за завършено ОКС, както и европейско дипломно приложение на английски език при поискване. В съответните случаи се издават и свидетелство за професионална квалификация и удостоверение за допълнително обучение и специализация. На чуждестранните студенти, докторанти и специализанти след успешно завършен подготвителен курс за специализирана и езикова подготовка по български език се издава свидетелство.

За регистриране и проследяване реализацията на завършилите студенти се използват възможностите на WEB базирана система „Алумни“. В допълнение, Филологическият факултет и Филиалът във Враца разполагат със собствен информационен масив от данни за реализацията на завършилите студенти, като за целта се анкетират абсолвенти по време на промоциите по връчване на дипломите им и се използват лични и служебни контакти, комуникация в социалните мрежи и информация от работодатели. Така също, търсят се допълнителни възможности за по-пълно обхващане на завършилите

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

ВТУ „Св. св Кирил и Методий“ е разработил своя политика за осигуряване на качествен академичен състав. В университета съществуват конкретни и прозрачни процедури, които определят изискванията за приемане на работа на квалифицирани преподаватели, които осъществяват обучението в ПН. Такива са: Правилник за вътрешния трудов ред във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (приет с Решение на АС № 6/21.06.2010 г., последно изм. и доп. с Решение на АС № 12/10.12.2018 г.), Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (приет с Решение на АС № 3/20.03.2017 г., последно изм. и доп. Решение на АС № 2/25.02.2019 г.), Правилник за придобиване на научни степени във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ (приет с Решение на АС № 4/24.04.2017 г., изм. с Решение на АС № 07/26.07.2017 г., изм. с Решение на АС № 11/20.11.2017 г.).

Стратегията за развитие на академичния състав се обсъжда на ниво университет и е резултат от решенията на Академическия съвет на ВТУ. Ежегодно се прави преглед на възможностите за кариерно израстване и обявяване на конкурси за нуждите на ПН 1.3., като се съблюдават законовите изисквания. Политиката по развитие на човешките ресурси в ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, е с насоченост към всички основни звена на университета респективно и към факултетите обект на акредитация и филиал Враца. Съобщенията за обявяване на конкурс за заемане на преподавателска длъжност или присъждане на научна степен се подават на

български език; публикуват се в Държавен вестник и на страница от сайта на ВТУ с адрес <https://www.uni-vt.bg/bul/pages>.

Факултетите, реализиращи обучение по ПН 1.3, във ВТУ осъществяват своята дейност във връзка с осигуряване на качествен академичен състав спазвайки цитираните по-горе нормативни актове.

При посещението на ЕГ, академичният състав на ПН 1.3. в ИФ на ВТУ се състои от 57 преподаватели на основен трудов договор, които реализират обучението в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. От общия академичен състав, осигуряващ обучението в ПН 1.3. в ОКС „бакалавър“, броят на хабилитираните преподаватели е 38, съответно 66,67%. От тях професорите са 14 – 24,57%, с научна степен дн са 4 – 7,03%, д-р са 10 – 17,54%. Доцентите са 24 – 42,10%, всички с научна степен д-р. Броят на нехабилитираните преподаватели е съответно 19 – 33,33%. От тях гл. ас. д-р са 13 – 22,81%, ас. са 4 – 7,02% вкл. 3 ас. д-р – 5,26%, старши преподавател 1 – 1,75% и 1 преподавател (инструктор) – 1,75%.

В ОКС „магистър“ са ангажирани 20 преподаватели от посочените 57 на основен трудов договор. Броят на хабилитираните преподаватели е 17, съответно 85%. От тях професорите са 8 – 40%, с научна степен дн са 3 – 15%, д-р са 5 – 25%. Доцентите са 9 – 45%, всички с научна степен д-р. Броят на нехабилитираните преподаватели е съответно 3 – 15%. От тях всички са гл. ас. д-р.

В ПН 1.3. в ИФ на ВТУ за оценявания период няма хонорувани преподаватели.

Данните, предоставени за Филиал на ВТУ – гр. Враца, относно академичният състав в ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., специалност „Педагогика на обучението по история и философия“ се състои от 45 преподаватели на трудов договор, от които на основен ТД към Филиала: 2-ма – 4,45%, преподаватели от академичния състав и 43-ма – 95,55% от академичния състав хонорувани, на ОТД към ВТУ. От преподавателите на ОТД – 2-ма – 100% са нехабилитирани, като 1 е гл. асистент д-р – 50% и 1 е преподавател – 50%. Броят на хоноруваните преподаватели на ОТД към ВТУ е 43. От тях професорите са 10 – 22,22% от академичния състав, доцентите са 16 – 35,56%. Броят на нехабилитираните преподаватели е съответно 17 – 37,77%. От тях гл. ас. д-р са 11 – 24,43%, ас. са 3 – 6,67%, преподавател 3 – 6,67%.

Според данни от Филиал на ВТУ – гр. Враца академичният състав по ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., специалност „Педагогика на обучението по история и география“ се състои от 11 преподаватели на трудов договор, от които на основен ТД към Филиала: 1 – 9,10% преподаватели от академичния състав и 10 броя – 90,90% от академичния състав хонорувани, на ОТД към ВТУ. От преподавателите на ОТД – 1 – 100% са нехабилитирани, като 1 е гл. асистент д-р – 100%. Броят на хоноруваните преподаватели на ОТД към ВТУ е 10. От тях професорите са 1 – 9,09% от академичния състав, доцентите са 4 – 36,36%. Броят на нехабилитираните преподаватели е съответно 5 – 45,45%. От тях гл. ас. д-р са 2 – 18,18%, преподавателите са 3 – 27,27%.

Наблюдават се незначителни изменения в числеността на преподавателския състав спрямо 2014/2015 учебна година от 63 на 57, което представлява едва 2%.

В ИФ и *Филиалът на ВТУ – гр. Враца* е спазен чл. 26.в, ал. 2 от ЗВО, и хабилитираните лица към висшето училище четат за всяка специалност не по-малко от 70% от лекционните курсове.

В ПН 1.3. **Филологически факултет на ОТД** са 104 преподаватели за 2019 като за целия период броят им е 582. От тях хабилитираните съответно са 233 – 40%, професори 111 – 19%, и доценти 122 – 21%. Нехабилитираните преподаватели са 349 – 60%. От всички нехабилитирани преподаватели 191 са с научна и образователна степен д-р, което съответно е 55% от броя нехабилитирани преподаватели.

Във **Факултет „Математика и информатика“** общият брой преподаватели е 34 за 2019, като за целия период техният брой е 208. Хабилитираните преподаватели са съответно 119 – 57%. От тях професори 49 – 24%, доценти 70 – 34%. Нехабилитираните преподаватели са 89 – 43%. С научна и образователна степен д-р са 60 преподаватели, което съответно е 78% от броя нехабилитирани преподаватели.

Филиал Враца има с 11 преподаватели на I ОТД, от които 2 са професори, 4 гл. ас. д-р и 5 преподаватели. Изградена е практика преподавателите, които са академични титуляри на идентичните специалности във факултетите Филологически, Исторически и Математика и информатика, да обезпечават обучението и във Филиала на ВТУ.

Според докладите на ЕГ- лекционните курсове във ФФ и ФМИ се водят от 95-100% преподаватели на първи ОТД със съответстваща на дисциплините квалификация и представителна изследователска активност.

При посещението си в ПФ и ФИИ и анализа на представената информация за двата факултета ЕГ очертават следната динамика: академичният състав на преподавателите в ПН 1.3. в бакалавърските програми в двата факултета – ПФ и ФИИ - се състои от **90** преподаватели на основен трудов договор (ОТД) (ПФ – **50**; ФИИ – **40**). От общия академичен състав, осигуряващ обучението в ПН 1.3., броят на хабилитираните преподаватели е **54** (ПФ – **36**; ФИИ – **18**), съответно 60%. От тях професорите са **17** – 18,88 % (ПФ – **13**; ФИИ – **4**). С научна степен дн са **6** – 6,66%, а с ОНС „доктор“ са **11** – 12,22%. Преподавателите с академична длъжност „доцент“ са **36** – 40% (ПФ – **22**; ФИИ - **14**), от тях с ОНС „доктор“ са **32** – 35,55% (ПФ – **22**; ФИИ – **10**). Броят на нехабилитираните преподаватели е **34** – 37,77% (ПФ – **12**; ФИИ - **22**). От тях гл. ас. д-р са **27** – 30% (ПФ – **11**; ФИИ – **16**), ас. д-р са **7** – 7,77% (ПФ – **1**; ФИИ – **6**).

В ОКС „магистър“ в ПН 1.3. в ПФ и ФИИ, е осигурен академичен състав от общо **85** преподаватели на ОТД (ПФ – **45**; ФИИ – **40**). Броят на хабилитираните преподаватели е **55**, съответно 64,70%. (ПФ – **37**; ФИИ – **18**). Разпределят се, както следва: професори общо – **15** - 17,64% (ПФ – **11**; ФИИ – **4**) от които проф. дн – **5** (5,88%), проф. д-р – **10** (11,76%). Доцентите са общо **40** – 47,05% (ПФ – **26**;

ФИИ – 14), от които 36 са доц. д-р – 41,86%; 4 са доц. – 4,70%. (ПФ – 26; ФИИ – 14). Броят на нехабилитираните преподаватели е 30 – 35,29% (ПФ – 8; ФИИ – 22), от които 23 са гл. ас. д-р (ПФ – 7; ФИИ – 16), а 7 – ас. д-р (ПФ – 1; ФИИ – 6).

В двата факултета към 2019/2020 учебна година хоноруваният преподавателски състав в ОКС „бакалавър” наброява 28 преподаватели (включително преподаватели, които продължават да работят и след пенсионирането си) – 13 хабилитирани и 15 нехабилитирани (ПФ – общо 6 хабилитирани – 2 проф.; 4 доц.; ФИИ – общо 7 хабилитирани – 5 проф.; 2 доц.). От хабилитираните – 9 са професори (4 са проф. д-р; 1 – дн.; 4 - професори); 4 са доценти, двама от които доц. д-р. От нехабилитираните преподаватели 1 е гл. ас. д-р, 4 - д-р, 6 – докторанти, 4 преподаватели.

В ОКС „магистър” хоноруваният преподаватели са 26 преподаватели – 11 хабилитирани; 15 – нехабилитирани. От хабилитираните – 9 са професори /1 от които проф. д-р/ и 2 доц. д-р. От нехабилитираните преподаватели 1 е гл. ас. д-р, 4 - д-р, 6 – докторанти, 4 преподаватели, които водят спецкурсове.

Констатациите на ЕГ за тези два факултета показват, че за ОКС „бакалавър” през периода на акредитация е увеличен броят на хабилитираните преподаватели в ПФ на ОТД с 2-ма. Остава непроменен броят на хабилитираните преподаватели във ФИИ. В ПФ е увеличен броят на преподаватели с академична длъжност „професор“, докато във ФИИ е намален. Тук обаче е увеличен броят на преподавателите с академична длъжност „доцент“. Наблюдава се тенденция за увеличаване на броя на преподавателите с ОНС „доктор” /от 19 на 23/.

За ОКС „магистър” тенденцията е към увеличаване броят на хабилитираните преподаватели от 48 на 57, като при преподавателите с академична длъжност „професор”, той е непроменен. В случая увеличението е при преподавателите с академична длъжност „доцент”. ЕГ е констатирала, че за периода на акредитация броят на преподавателите остава сравнително непроменен.

Хабилитираните преподаватели на първи ОТД, които водят профилиращи дисциплини, надхвърлят 70%.

За осигуряване на обучението в цялото ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във ВТУ относно бакалавърските програми в края на наблюдавания период 2019 академичният състав се състои от **158 хабилитирани и 135 нехабилитирани преподавателя, а за целия период 1564 преподаватели на трудов договор.** От общия академичен състав, осигуряващ обучението в ПН 1.3, **броят на хабилитираните преподаватели е 823, съответно 51,6%.** От тях професорите са 336 - с научна степен дн са 63 – 4,1%, д-р са 273 – 17,5%, няма без научна степен. **Доцентите са 487 – няма с научна степен дн, д-р са 454 – 28,1%, без научна степен са 33 – 2,1%.** **Броят на нехабилитираните преподаватели е съответно 741 – 47,4%.** От тях гл. ас. (от тях д-р) са 428 (424) - 27,4 (27,1) %, ас. (от тях д-р) 241 (32) – 15,4 (2,1) %, освен това на ТД са и 72 преподаватели – 4,6%.

В ОКС „магистър” разпределението на преподаватели е както следва –

за 2019 година **157 преподаватели, а за целия период 571**, като броят на **хабилитираните преподаватели е 494**, съответно 86,5%. От тях **професорите са 208** – с научна степен дн са 51 – 8,9%, д-р са 157 – 27,5%, няма без научна степен. **Доцентите са 280** – няма с научна степен дн, д-р са 271 – 48,5%, без научна степен са 9 – 1,6%. Броят на **нехабилитираните преподаватели е съответно 77 – 13,5%**. От тях гл. ас. (от тях д-р) са 62 – 10,9%, ас. (от тях д-р) 15(2) – 2,6 (0,4) %.

Качеството на академичния състав във факултетите, обучаващи студенти в ПН 1.3 Педагогика на обучението по..., се поддържа чрез съществуващата и действаща система за атестиране и стимулиране на кариерното развитие на преподавателите във ВТУ. Системата е регламентирана от „Правилника за атестиране на преподавателските, научно-преподавателските и изследователските кадри във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ (приет от АС на 19.05.1997 г., последно изм. и доп. с Решение на АС № 5/04.05.2018 г.), <http://www.uni-vt.bg/bul/getnbdoc.aspx?d=272&f=272.pdf5>). В системата са разработени критерии за оценяване и поддържане на качеството на обучение, в това число проучванията на мнението на студентите, като последните са обвързани с възприетите критерии за атестиране на академичния и преподавателския състав. Атестирането и научно развитие на преподавателите, допълнителното им обучение и квалификация са пряко свързани с материално стимулиране

Във всички факултети на ВТУ, атестирането се извършва от комисия по атестирането в състав от 5 до 9 души, избрана от Общото събрание на факултета. Оценяването преминава през три етапа – атестационна комисия, катедра, факултет, като писменият отчет на атестираното лице и преценката на ръководителя катедра се обсъждат на заседание на Катедрения съвет.

Като резултат от атестирането през периода на акредитация са придобили академичната длъжност професор”, „доцент”, „главен асистент” или „асистент” различен брой преподаватели.

В **ИФ** за периода на акредитация са атестирани **38** преподаватели от които **20** (52,64%) хабилитирани и **18** (47,36%) нехабилитирани.

От **Филиал – гр. Враца** е атестиран **1** нехабилитиран преподавател.

Нова академична длъжност за периода на акредитиране са придобили **27** преподаватели от **ИФ**: от тях **6** „професор“, **7** „доцент” и **4** главен асистент. От всички преподаватели **1** е придобил научната степен „доктор на науките”, а **9** – научната и образователна степен „доктор“.

В процедура по атестиране във **ФФ** са преминали **112** преподаватели, а във **ФМИ** – **30** преподаватели. За **филиал Враца** техният брой е **2**-ма. Всички атестирани преподаватели са с положителни оценки. Във **ФФ** **91** преподаватели са придобили нова академична длъжност: **12** „професор, **18** - „доцент”, **22** – „главен асистент“ и **4** – „асистент“ „Доктор на науките” са придобили **6** преподаватели, а **29** са придобили ОНС „доктор“. За **ФМИ** динамиката е следната: академични длъжности са придобили **27**

преподаватели, от тях – 8 „професор“, 4 „доцент“, 9 „главен асистент“ и 6 „асистент“.

За периода на акредитация в ПФ и ФИИ общо са атестирани 70 преподаватели. През същия период 15 преподаватели от ПФ са придобили нова академична длъжност - 6 „професор“, 7 „доцент“ и 2-ма „главен асистент“. Двама от хабилитираните са придобили научната степен „доктор на науките“, а 8 преподаватели ОНС „доктор“.

Нова академична длъжност във ФИИ са придобили 13 преподаватели. От тях 2 са придобили академичната длъжност „професор“, 2 - „доцент“, 4 – главен асистент, 5 - ас. Динамиката на развитие на академичния състав във ФИИ показва, че 2-ма преподаватели са придобили научната степен „доктор на науките“, а 18 – ОНС „доктор“.

Важен момент в кариерното развитие на преподавателския състав е осигуреността за мобилност на преподавателите. В периода на акредитация **общият брой мобилности за преподаватели по програма „Еразъм+“** от ИФ е 78. От тях 12 са входящи и 66 са изходящи мобилности.

Преподавателите от ФФ са реализирали 231 мобилности. С цел преподаване са 217, а с цел обучение – 14. Освен това за периода на акредитация във ФФ са осъществени 85 входящи мобилности.

За ФМИ мобилностите **за преподаватели** по програма „Еразъм+“ са 51, а общо отчетените мобилности са 135.

Мобилности **за преподаватели** по програма „Еразъм+“ са осъществени и от ПФ и ФИИ. За ПФ техният брой е 32, а за ФИИ са 42. Общо за ПН 1.3. в двата факултета броят на изходящите мобилности е 74. От тях 70 са с цел преподаване и 4 – с цел обучение. Входящите мобилности са 19.

Всички реализирани мобилности са на база сключени договорни отношение при стриктно спазване на съответните клаузи.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 1 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Научноизследователската дейност (НИД) на академичния състав на ВТУ в акредитираните факултети и филиала във Враца в ПН 1.3. е регламентирана в съответствие с националната нормативна уредба и в следните вътрешноуниверситетски документи: *Правилник на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, Правилник за научноизследователската и художественотворческата дейност във ВТУ, Правилник за прием и обучение на докторанти, Правилник за придобиване на научни степени във ВТУ, Правилник за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВТУ, Правилник за защита на интелектуалната собственост във ВТУ, Правилник за дейността и управлението на Института за перспективни научни изследвания, Правилник за устройството и дейността на научно-изследователски център за изкуства към ФИИ*, видими в панела „Нормативната база“ и достъпни на сайта на ВТУ. Има официално приет ред

за включване на студенти в научноизследователска и художественотворческа дейност, отразен в *Правилника за научноизследователската и художествено-творческата дейност във ВТУ*. Привличането на студенти за участие в проектна дейност се осъществява и във връзка със Стратегията за развитие на Великотърновския университет (2017 – 2025 г.). В нея като Глобална цел 2 се извежда необходимостта от стимулиране на изследователската дейност за развитие на иновациите в науката, културата и спорта, ориентирани към потребностите на обществото и пазарната икономика.

Във ВТУ е структуриран Отдел „Научна и проектна дейност“ към дирекция „Научна, проектна и библиотечно-издателска дейност“, който координира и подпомага НИД. В Университета се поддържа електронен регистър (*Регистър на проектната дейност на ВТУ*) за всички проекти с обобщени данни по години и по факултети. Участието на студентите от ПН 1.3. във ВТУ в проектна дейност през акредитирания период в отделните факултети и филиала във Враца е с различна активност. *Данните за общия брой на студентите от ПН, взели участие в проектна дейност по основни структурни звена (ОСЗ), са следните: ФМИ - 22 студенти; ФФ – 29 студенти и докторанти; ИФ – 18 (5 студенти и 13 докторанти); ПФ – 4 докторанти; ФИИ – 18 (12 студенти и 6 докторанти) – общо 91 студенти и докторанти в ПН 1.3.* Всички проекти са вътрешноуниверситетски. Изключение прави ФИИ, който отчита участия на студенти в 2 художествено-творчески проекта, 1 от които е съвместен със студенти от ФНПП (ФНОИ), СУ „Св. Климент Охридски“, и в Международен проект за работа с деца в училищна възраст, 2017 г. (България, Полша). Данни за Филиала във Враца няма.

Студентите от специалностите в ПН 1.3. във ВТУ са участвали и в множество различни научни и арт форуми и изложби, концерти и спортни състезания. Данните за участията в научни форуми са: ФМИ – 5 студенти и 13 докторанти са взели участие в научни форуми; ФФ – 40 участия, 2 от които в чужбина; ИФ – 25; ПФ – 60 участия в научни форуми; ФИИ – 7 участия в научни форуми; общо – 150 участия на студенти и докторанти в ПН. Освен това студентите от ФИИ имат 166 участия в арт форуми - изложби, пленери, арт симпозиуми. Филиалът във Враца отчита 245 участия в научни и образователни форуми (конференции, кръгли маси, семинари), 2 участия в изложби, 71 участия в конкурси, състезания и турнири, 4 от които в чужбина. Студентите от ФМИ имат 21 публикации за периода, 16 от които в рамките на научни конференции, организирани във факултета; студентите от ФФ – 66 публикации; ИФ – 26 – публикации; за другите ОСЗ няма данни. Общият брой на публикациите на студентите от ПН 1.3 е 113.

Преподавателите от ПН 1.3 от ВТУ през акредитирания период също участват в проектна дейност – в международни, национални и вътрешноуниверситетски проекти. Установените данни по ОСЗ са следните: ФМИ – неизвестен брой вътрешноуниверситетски, 3 национални, 5 международни; ИФ – 31 вътрешноуниверситетски, 14 национални, 10

международни; ПФ – 6 у нас, без да са разграничени на вътрешноуниверситетски и национални; ФИИ – 36 у нас, 3 международни; филиал Враца – няма данни. Броят на участията на преподавателите в проекти е както следва: ФМИ – 121 участия, от които 6 национални, 8 международни; ФФ – 166 участия, като 10 от тях са в чужбина; ИФ – 47, от които 28 във вътрешноуниверситетски проекти, 11 – в национални, 8 – в международни; ПФ – 82 – у нас; ФИИ – 39, от които 36 у нас, 3 – в международни проекти; филиал Враца – няма данни. Общият брой участия в проекти на преподавателите от ПН 1.3 във ВТУ – 455 участия, от които 11 – в международни проекти. Средно за оценявания период се падат, както следва: ИФ – по 0,58 броя участия в проекти на преподавател; ПФ – 0,55 – катедра „Музика, 0,57 – катедра Теория и методика на физическото възпитание; ФИИ – 1,147 броя участия; за другите ОСЗ няма данни.

Активно е включването на академичния състав от ПН 1.3. на ВТУ и в научни форуми като конференции, семинари, кръгли маси, научни сесии, художествено-творчески, спортни прояви и др. Броят на участията в научни форуми през акредитирания период на преподавателите от ПН 1.3 във ФМИ е 418, средният брой участия в научни форуми на 1 преподавател на първи ОТД в ПН е 10,21 за последните 5 години; за другите ОСЗ данните за общия брой участия/средно на преподавател са съответно: ФФ – 1086/7,93; ИФ – 606/1,82; ПФ – 110/2,2; ФИИ – 83/2,07; филиал – Враца – 245/непосочен брой. От представените данни по факултети (без филиала) обобщено участията са 2303, средно по 4,85 на преподавател.

Научноизследователската дейност на преподавателите в ПН 1.3 във ВТУ бележи постижения. Публикационната активност на преподавателите от факултетите и филиала е висока. Доказателство за това са установените данни: ФМИ – общо 449 публикации, ФФ – 1532, ИФ – 985, ПФ – 411, ФИИ – 136, филиал – Враца – 54; общ брой публикации на преподаватели от ПН 1.3. – 3567. Средният брой публикации на един преподавател на ОТД във ФМИ за периода (включително за 2020 г.) е 9,74; ФФ – 13,16; ИФ – 2,78; ПФ – 8,22; ФИИ – 3,4. Броят/относителният дял на публикациите в реферирани, индексирани и с импакт ранг/фактор издания е както следва: ФМИ – 25/419 – 5,96%; ФФ – липсват конкретни данни – 0,46 %; ИФ – 429/985 – 43,55%; ПФ и ФИИ общо – 124/547 – 22,66%. Общ брой цитирания по ОСЗ: ФФ – 1009, ИФ – 1093, от които 2 в Web of Science и Scopus; за другите липсват данни.

Преподавателите и студентите от ПН 1.3. имат достъп до световни научни бази данни.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такава“

Професионалното направление 1.3. във ВТУ има достатъчна материално-техническа и информационна база за осъществяване на ефективен процес на обучение. Факултетите, в които се провежда обучение по ПН, използват различен брой сгради – от 1 (ИФ, Филиал – Враца, до 8 - ФФ). Аудиторната и лабораторната площ на 1 студент се изчислява на база усреднената бройка на студентите, РФО и ЗФО. За ОКС „бакалавър“ аудиторната и лабораторна площ варира от 3,54 м² (ФМИ), 4,16 м² (ФФ), 9,27 м² (ИФ), 10 м² (ПФ, спец. Педагогика на обучението по музика), 17,4 м² (Филиал - Враца) и достига до 77 м² (ФИИ). За ОКС „магистър“ тази площ е в границите от 3,51 м² (ФМИ), до 35,85 м² (ФФ); за другите ОСЗ няма данни. Броят работни места за аудиторна и лабораторна работа на 100 студенти в ОСЗ варира в широки граници – от 100 (ФМИ), 165 (Филиал - Враца), 190 (ПФ, спец. Педагогика на обучението по физическо възпитание) до 1700 (17 на 1 студент - ФИИ). Учебните зали са реновирани и оборудвани с модерна техника. Съобразно спецификата на специалностите в ПН 1.3. студентите във ВТУ използват чуждоезиковите библиотечно-информационни центрове и специализираните семинари и кабинети, 2 спортни комплекса с обща площ 4078,16 м², корпус Скулптура и специализирани художествени ателиета. Част от практическите занятия на студентите от ПН 1.3 се провеждат в реална работна среда – образователни и културни институции.

Основната дейност по информационното осигуряване във ВТУ се осъществява от *Университетския компютърно-информационен център*. В рамките на акредитирания период е обособено ново сървърно помещение и окончателно е приключен редизайнът на мрежите във всички корпуси на Университета. Във всички ОСЗ, в които се провежда обучение по ПН 1.3., има компютърни зали с различен брой функциониращи работни места – от 95 (ФМИ), 100 (Филиал – Враца) 113 (ИФ) до 177 (ФФ) и различен брой компютри (настолни и преносими) – от 19 (Филиал – Враца), 49 (ИФ), 54 (ПФ, ФИИ), 95 (ФМИ) до 207 (ФФ). Данни за площта в м² на компютърни зали на 100 студенти (средно приравнен брой) има само за 2 ОСЗ – ФМИ и Филиал – Враца, съответно 167 м² (1, 67 м² – на студент в ОКС “бакалавър“, ФМИ), 611 м² (6,11 м² – на студент в ОКС “магистър“, ФМИ) и 105 м² (1, 05 м² на студент, Филиал – Враца). Относно броя компютри на 100 студенти числото варира в много широки граници – от 1,77 (ФФ), 3,12 (Филиал – Враца) до 24 и 90 (съответно за бакалаври и магистри, ФМИ). Във всички сгради на ВТУ е осигурен безплатен достъп за преподавателите и студентите до безжичен интернет.

За целите на обучението и научноизследователската си дейност студентите и преподавателите във факултетите и филиала, осъществяващи обучение по ПН 1.3, използват фонда на университетската библиотека (УБ). Тя разполага с 90 читателски места, от които 2 компютъризирани. УБ притежава богат многоотраслов фонд, който наброява 372 904 библиотечни единици – научна и учебна литература на български и чужди езици, редки и ценни издания, от които 322 900 тома книги, 47 752 тома периодика, електронни носители на информация и други материали – 2 252. В периода 2015 г. – 2018 г.

фондът е обогатен с 10 530 нови библиотечни документа. Площта на студентите в бакалавърските специалности в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е представена като съотношението между площта на библиотеката (площ на читалните в Централна университетска библиотека – 250 кв. м.) към средно приравнения брой студенти в бакалавърските специалности за последните години (брой студенти за ПН 1.3., ОКС „бакалавър“, РФО и ЗФО – 146) – това се равнява на 1,71 кв. м. на студент. Площта на студентите в магистърските програми в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е представена като съотношението между площта на библиотеката (площ на читалните в Централна университетска библиотека – 250 кв. м.) към средно приравнения брой студенти в магистърските програми за последните години (брой студенти за ПН 1.3., ОКС „магистър“, РФО и ЗФО – 79) – това се равнява на 3,16 кв. м. на студент. На разположение на студенти от ПН 1.3. са библиотечните фондове на Централната университетска библиотека, на филиалните библиотеки (7 броя) и на чуждоезиковите библиотечно-информационни центрове. Те разполагат общо с 660 работни места, като броят на работните места в Единната библиотечна информационна система на 100 студенти е 6,50. Осигурен е достъп до световни бази данни и онлайн научни платформи. Университетската библиотека поддържа абонамент за базите данни EBSCO и JSTOR. Осигурен е достъп до поддържаните от МОН чрез националния лиценз бази данни Scopus и Web of Science.

Средата за провеждане на дистанционно обучение във ВТУ има положителна оценка от НАОА, на базата на която Университетът може да организира и провежда дистанционно обучение. ВТУ има създаден и функциониращ Център за дистанционно обучение, както и *Правилник за организацията и провеждането на дистанционна форма на обучение*, разработен в съответствие с нормативните изисквания. Виртуалната среда за обучение във ВУ е базирана на платформи: Е-преподавател/Е-студент, Moodle, инструментите на Microsoft: Microsoft Teams, Zoom. Не се предлагат бакалавърски специалности и магистърски програми от ПН 1.3. в дистанционна форма на обучение.

Профилиращите дисциплини в ПН 1.3. са осигурени напълно с необходимите учебници и учебни помагала. Издадени са голям брой авторски учебници и учебни помагала (ФМИ – 8, ФФ – 37 на български език и 4 – на чужд език, ИФ – 85, ПФ – 45, ФИИ – 12), има лекционни курсове на електронен носител.

Във ВТУ академичното и административно обслужване на студенти е обезпечено.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

Докладите на ЕГ участвали в процеса на акредитация на ПН 1.3.

Педагогика на обучението по... във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий”, отбелязват положителни тенденции по отношение на управление на информацията. Чрез създадената и функционираща в университета информационна система е осигурена възможност във всеки един от факултетите да се проследи жизнения цикъл на студента. Предоставена е възможност във всеки конкретен момент да бъде извлечена необходимата информация за положени от студентите изпити, прекъснали или напуснали студенти, записали се от други ВУЗ и т.н. Това осигурява възможност за бърз контрол и предприемане на конкретни коригиращи действия от страна на факултетите.

Във всички факултети обучаващи по направлението към катедрите се поддържат библиотеки със значими постижения на студентите от направлението, както за ОКС „бакалавър” така и за ОКС „магистър”.

В университета е изградена Система за управление на качеството (СУК). Структурните звена, ангажирани с управлението на информацията, са: Университетски компютърно-информационен център, Център за управление на качеството, Бюро за кандидатстудентска информация, реклама и прием, Център за дистанционно обучение, Университетски център за административно обслужване на студенти и Кариерен център. На факултетско ниво и ниво филиал тези функции се изпълняват от факултетните/филиалната комисии по управление на качеството и акредитацията.

За проучване на удовлетвореността от образователната услуга в Университета са разработени анкетни карти. Чрез тях се проучва мнението на: кандидат-студенти, потребители на кадри, студенти, докторанти, специализанти, преподаватели, административен състав, завършили студенти. Получените резултати от анкетните проучвания са база за предприемане на решения в оперативен порядък.

Информацията за реализацията на завършилите специалности в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... в ВТУ се събира чрез създадената система „Алумни”. Към тази система в различните факултети функционират алумни клубове, в които с право за участие са както настоящи студенти, така и завършилите направлението специалисти. Констатира се, че това предоставя добра възможност за споделяне на професионален опит, реализация на менторство, както и за изграждане на партньорства. Добри практики в този контекст са установени във всички факултети.

Системата „Алумни“, която е интегрирана в сайта и е обвързана с дейността на Университетския кариерен център, предоставя възможност на отделните факултети да се проследи професионалната реализация на завършилите студенти, обучавани във всички специалности.

Анализът на част от тези данни за ПН 1.3. във ВТУ показват, че от анкетираните успешно завършили в ИФ 170 (от 233) студенти в ОКС „бакалавър“ и 70 (от 76) в ОКС „магистър“, в периода 2014 – 2018 г., почти всички работят по специалността си или в свързани с нея области. Близко 90% от анкетираните отбелязват, че дипломата от ВТУ се посреща добре от

работодателите.

За ПФ и ФИИ са представени обобщени данни за завършилите и работещи по специалността випускници. Представени са данни за 29 реализирали се студенти от ОКС „бакалавър“, специалност ПОМ и 8 – от ОКС „магистър“ на същата специалност. От тях 5 работят като артист-инструменталисти, 1 е преподавател във висше училище (ПУ „Паисий Хилендарски“), а останалите 31 работят като учители по музика в ДГ или в училище, като директори на образователни институции.

Факултетите имат отворена и функционираща система за наблюдение като събират постоянно информация на доброволен принцип от випускници на университета освен чрез системата „Алумни“ и чрез служебни телефонни номера и имейли на бивши студенти, групи на завършили студенти, фейсбук и т.н.

Във връзка с кариерното развитие на студентите, факултетските центрове за кариерно развитие предоставят актуална информация за проведени предстоящи обучения, среща с работодатели, обяви за работа, практически обучения или стажове.

Чрез сайта на съответния факултет информацията е достъпна за всички студенти, преподаватели, потребители на кадри, работодатели.

В организационно – функционален план изградената организация за управление на информацията, свързана както с обучението, така и с реализацията на завършващите съдействия за оптималното разрешаване на проблемите и оптимизиране на дейността в този план.

В ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във ВТУ се поддържа собствена база данни за обучението на студенти в страната и ВУ в чужбина. Наблюдават се тенденции към подобряване на тази база от данни. Анализират се постижения в сферата на научната информация, организацията на теоретичното и практическо обучение. В този план могат да се посочат реализирани проучвания на събрана информация от ИФ, ПФ, ФФ, ФМИ и ФИИ за- *Градски университет Дъблин (Ирландия) – Институт по образованието; Университет в Коимбра (Португалия) – Факултет по изкуствата и хуманитарните науки; Университет Макгил, Монреал (Канада) – Факултет по образованието; Университет Гранд каньон, Финикс (САЩ) – Колеж по хуманитарни и социални науки; Университет в Илинойс, Чикаго (САЩ) – Колеж по хуманитарни науки; Тексаски държавен университет, Сан Маркос (САЩ) – Колеж по хуманитарни науки; Университет по образованието – Хонг Конг; Университет Оулу (Финландия) – Педагогически факултет: Университет Нови Сад (Сърбия), ГМИТ (Технологичен институт Галуей-Майо) Галуей (Ирландия); Университет в Барселона (Испания) – Факултет по география и история и др.* На основата на тези проучвания и анализи внимателно се внасят промени в базовите, избираемите и факултативни дисциплини, както и при тези с интердисциплинарен характер и практическа насоченост.

Възможностите за събиране на този значителен панел от информация

са разгърнати както от изградените договорни отношения на ниво университет и факултети в ПН 1.3. към ВТУ, така и от дейността на Университетската библиотека.

Библиотеката е съвременен научен, библиотечно-информационен и образователен център. Тя осигурява научно-информационното обслужване на студентите, преподавателите, специалистите и служителите на Университета, както и на външни потребители. Каталогите и ресурсите на библиотеката предоставят електронни услуги като: „Електронен каталог на библиотеката“, „Нови книги“ „Списък на абонирани периодични издания“), „Електронни бази данни „Интернет търсачки за научна информация“, „Библиотечни каталози и специализирани портали“, „Сайтове за легално безплатно сваляне и четене на е-книги“, „Дигитални колекции“, „Образователни уеб платформи“ и др.

Общият извод, който може да се направи за ПН 1.3. Педагогика на обучението по... във ВТУ относно изградената организация за управление на информацията свързана с реализацията на обучението в направлението и последващата реализация на завършилите е, че факултетите за периода на акредитация са разгърнали дейността си в този план. Системно се събира информация за удовлетвореността на студентите от процеса на обучение в направлението. Проучват се постижения на водещи университети от европейското образователно пространство както и извън него. Проучва се и се анализира мнението на потребители на кадри за теоретичната и практическа подготовка на студентите. Проследяването на жизнения цикъл на студентите е перманентна задача на ръководствата на факултетите. Изградените алумни клубове все повече оптимизират дейността си. Констатира се разгръщане на дейността на факултетите за по – добра информираност на студентската общност относно възможностите за мобилност на основата на аналогични специалности в други ВУ у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Публикуването на актуална информация за специалностите, обучението и научната дейност по ПН 1.3. за всички факултети и филиала се обезпечава основно от официалният сайт на Великотърновския университет <http://www.uni-vt.bg>. Той представя информация така също и за преподавателския състав, който реализира обучението, за възможностите за международна мобилност, за научни и други прояви и новини, в удобна и достъпна форма, предлагаща модули с необходимата информация. Не е маркирано достатъчно ясно кои специалности позволяват дистанционна форма на обучение. За популяризиране информацията се използват активно и възможностите на социалните мрежи.

Системата за популяризиране на информацията за образователната и

научноизследователската дейност се поддържа на университетско и на факултетно ниво. Както се вижда от предоставените данни и източници, дейността по професионално направление 1.3. се представя публично в регионални и национални медии, както и в информационни рубрики на интернет-страниците на държавни институции и партньорски организации.

За студентите и други интересуващи се лица е осигурена възможност да се запознаят с необходима информация за „жизнения“ цикъл на обучението по професионалното направление. Това може да се извърши посредством специалните раздели на официалния сайт на ВТУ и на страниците на отделните факултети, в частност. Сайтът предлага подсистеми: „Организатор учебен процес“, „Документооборот“, „Е-преподавател“, „Е-студент“, „Акредитация“, „Регистър на проектната дейност“, „Регистър на издателската дейност“, „Регистър на научните прояви“; „Подпомагане на управленската дейност“, „Алумни“. Учебната документация, проследяваща всички етапи от „жизнения цикъл“ на студента от приема до дипломирането – учебни планове, учебни програми, конспекти и библиография за изпитите, график на учебния процес – се отразяват в сайта на Университета в персоналния профил на всеки студент (Е-студент – <https://est.uni-vt.bg/>) и в Е-график на занятията, (<http://www.uni-vt.bg/bul/egrafik.aspx>).

Характерно в това отношение е създаденото през 2015 година, „Бюро за кандидатстудентска информация, реклама и прием“. Негова основна цел е да рекламира ВТУ и да привлича потенциални кандидат-студенти от България и чужбина, а предметът му на дейност включва информиране на кандидати за университетските бакалавърски и магистърски програми, изготвяне на информационни и рекламни материали, както и изработка и поддръжка на електронна страница за информация, реклама и връзка с потенциалните кандидати, подготовка и издаване на кандидатстудентски справочници, организиране и провеждане на кандидатстудентските университетски изпити, прием и обработка на кандидатстудентски документи, записване на приетите студентите в първи курс, участие в изложения, панаири, борси и др. за информация и реклама на ВТУ в България и чужбина и др.

За обявяването на нови програми и информация за приема се използват и възможностите на някои медии: БНТ, Българското национално радио, в. „Борба“, в. „Янтра ДНЕС“, Общинско кабелно радио, Дарик радио – Велико Търново, в. „Сега“ и други регионални и национални медии.

Периодично се обявяват условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация, които предлага професионалното направление/специалност от регулираните професии.

В рамките на този критерий налице са данни и примери за периодичното публично обявяване на разнообразна информация относно условията за обучение, квалификационните форми и перспективите за професионална реализация в сферата на ПН 1.3. Използват се функционалните възможности на онлайн модулите към официалния сайт на

университета. Възможности в тази посока предоставят: Департаментът за езиково обучение (ДЕО), Центърът за квалификация и Департаментът за продължаващо образование и квалификация на педагогически специалисти (ДПОКПС). Ежегодно се провежда Ден на отворените врати.

Публикува се информация за процедурите на кандидатстване, прием, записване и условия за обучение. По-конкретна информация за перспективите за професионална реализация се предоставя чрез Кариерния център на ВТУ посредством негови онлайн платформи и инициативи. В част от публикуваните обяви за работа не е посочен срок за кандидатстване или срокът е минал отдавна.

Характерна практика във ВТУ е ангажирането на преподавателския състав по специалностите от ПН 1.3. пряко с дейности и прояви, които да осигуряват за студентите по-тясно специализирана и профилирана информация за възможности за реализация. Пример за прилаганите практики от Филологическия факултет, са осъществените контакти и съвместни дейности с работодатели от образователния, медийния, туристическия и други сектори, при което до студентите достига информация за перспективите им за професионална реализация в областта на ПН 1.3. В **ИФ** и на **филиала в гр. Враца** на ВТУ традиционна практика е ангажирането на преподавателския състав по специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., пряко с дейности и прояви, които да осигуряват за студентите по-тясно специализирана и профилирана информация за възможности за реализация. Примери за подобни прилаганите практики има и в **ПФ** и **ФИИ**. Там са създадени регулярните контакти и съвместни дейности с представители и работодатели от кръговете на потребителите на кадри, при което до студентите достига надеждна и актуална информация за перспективите им за професионална реализация в областта на ПН 1.3. Представените примери и събраните сведения показват осигуреност на студентите от специалностите към ПН 1.3. с богато и своевременно информиране за подходящите възможности за професионалната им реализация на територията на региона.

По професионалното направление 1.3. е налице използване на разнообразни канали и форми за осигуряване на по-добра публичност и разпространение на резултатите от научната и творческата работа на студенти и преподаватели. Тук също следва да отбележим оползотворяването на възможностите на различни интернет платформи, сайтове и страници. В ПН 1.3. са създадени условия за популяризиране на резултатите от научноизследователската работа и творческите изяви на студенти и преподаватели имплементирани чрез участия в научни конференции, студентски научни сесии и форуми, онлайн форуми; публикации в специализирани списания, в научни трудове на наши и чужди университети; участие в национални и международни проекти за повишаване квалификацията на млади преподаватели и научни работници. Творческите изяви и дейностите на студентите от ПН 1.3. са обект на

популяризиране от самото висше училище посредством публикации в средствата за масова информация; както и чрез социални мрежи и медии. Научната продукция и творческите изяви на студенти, докторанти и преподаватели се популяризира и чрез сайта на ВТУ. В интернет страниците на всеки факултет се предоставя информация за настоящи и минали творчески събития и проведени научни форуми. Чрез менютата „Научна дейност“ и „Библиотека и издателство“ може да се получи информация за новите издания – статии, студии, монографии, учебници и др.

На сайта на ВТУ се публикуват отчетните годишни доклади, учебни и научни постижения, студентските дейности и постижения, програмни документи, планирани и осъществени събития във ВТУ. Финансирането на участия в конференции и други форуми се осъществява от висшето училище и посредством възможностите на действащите проекти и програми в университета. Студентите от Филологическия факултет имат възможност да участват в 4 студентски клубове. От своя страна студентите от **ПФ** и **ФИИ** също могат да се включат в 4 студентски клуба. В своите дейности и инициативи студентите от специалностите в акредитираното направление работят по време на обучението си съвместно с партньори от водещи регионални институции: „Екстрапак“ ООД, „Информационно обслужване“ АД, Съюз на печатарската индустрия в България, „ЛЕКСОРО ТЕК“ ЕООД, Център за изкуства и забавления „UN BESO“, Фотостудио „АЛЕКО“, Рекламна къща „Дизарт“, Рекламна агенция „Exlibris“, Рекламна агенция „Different Media“, „БИСАРТ“, Телевизия „Евроком Царевец“, както и с над много училища от региона.

Условията и конкретните възможности за мобилност се оповестяват с помощта на специализиран раздел от официалния сайт на висшето училище. Подробна информация за програма Еразъм+, договорите за двустранно сътрудничество, условията и сроковете за кандидатстване и възможностите за реализиране на мобилности от студенти и преподаватели на Великотърновския университет се публикува и на страницата на програмата - <https://erasmus-vtu.bg/>. На Фейсбук страницата на „Еразъм – Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ се оповестяват условията и възможностите за включване на студенти и преподаватели по мобилности, както и оповестяване на квалификационни форми за студенти и докторанти във връзка с попълване на документи, изготвяне на CV, ESN секции, провеждане на срещи с Еразъм студенти, одобрени за мобилност и др. Публикува се и информация за други програми на мобилност на студенти и преподаватели, портал за търсене на стипендии и др. полезна информация. Във ВТУ ефективно функционират отдел *Евроинтеграция* на ВТУ и отдел *Международно и вътрешно сътрудничество*, в които се оповестяват условията за мобилност на студенти и преподаватели.

Има практика на организиране и провеждане на срещи и презентации на договорите и възможностите за реализиране на мобилност - ежегодно провеждане на дни на Еразъм практики и обучения от студенти и

преподаватели, които са участвали в мобилности.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление

Представените данни от Доклада-самооценка, приложенията към него и проведените разговори с представители на ВТУ са основание за констатацията, че във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“, е приета и функционира система за управление, регулярен мониторинг, преглед на учебната документация и качеството на образователния процес в специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... Във ВТУ са приети Система за управление на качеството, включваща политики за мониторинг, Правила за разработване и утвърждаване на учебната документация, Правила за дейността на постоянната комисия по учебни дейности към Академичния съвет на университета, Правилници за дейността и управлението на обучаващите звена и факултетските комисии по учебни дейности и пр. Процедурата за осъществяване на мониторинг в университета е приета като официален **нормативен документ. Центърът за управление на качеството** към ВТУ осъществява регулярно мониторинг на образователния процес и поддържа база данни за всички акредитирани образователни програми, вкл. оценката, която са получили и периода, за който са акредитирани.

Във факултетите и филиал – Враца на ВТУ има утвърден ред, конкретни и прозрачни процедури за периодичен преглед и актуализация на учебната документация на специалностите от ПН 1.3., като са спазени нормативните изисквания, научните и образователни приоритети, препоръките на НАОА, предложенията на преподаватели, студенти, партньорски, потребителски и професионални организации. Всяка промяна се одобрява от АС след разглеждане и приемане от Учебната комисия на Университета и от ФС по предложение на съответните катедри. Пряко отговорни за административния контрол по актуализация на учебната документация в различните йерархични нива са ръководителите на катедрите, зам.-деканът и зам.-ректорът по учебната дейност.

Периодично е актуализирано съдържанието на учебните програми за конкретните учебни дисциплини на основание динамиката на научните знания и иновациите в процеса на обучение на студентите от ПН 1.3. Учебните програми са разработени от академичния титуляр и се обсъждат на КС на структурните звена. Учебните програми са структурирани в съответствие с действащите регламенти и методически стандарти за учебна документация (на МОН и ВТУ), а учебното съдържание е обезпечено с необходимите информационни ресурси. Актуалните за съответната учебна година програми се обявяват на сайта на Университета в [Електронния каталог на образователните програми](#) и на страниците на обучаващите звена

и са достъпни за студентите от всички степени на обучение. Факултетските и филиална комисии по управление на качеството и акредитацията имат задачите да регулират процесите, свързани с мониторинга на учебната документация.

Установи се, че за периода на акредитация на ПН 1.3. обект на наблюдение и мониторинг във факултетите и филиала на ВТУ са били: организация, съдържание и актуалност на образователен процес и учебна документация и необходимост от актуализация; качеството на преподаване; студентско мнение за образователния процес и качеството на получаваните знания; актуалност на методи на преподаване, удовлетвореност от практическото обучение и пр. С цел актуална информация за всеки от посочените ресурси за периода на акредитация във ВТУ – факултети и филиал – Враца са проведени инициативи като: анкетни проучвания сред студенти и потребители на кадри, срещи - разговори на студенти с преподавателските екипи по проблеми на качеството на образователния процес, участие на студентите в управленските органи на ВТУ, Ден на отворените врати, Поща до Декана, дискусии по актуални образователни проблеми (ИФ, филиал Враца) и пр.

Във **ФФ, ФМИ, и Филиал – Враца** са проведени анкетни проучвания с работодатели, включително и от образователни институции (44% от всички). Положителните оценки са над 50% - 81% от анкетираните работодатели заявяват готовност да приемат на работа възпитаници на ВТУ; за придобилите докторска степен съответните проценти са 55% и 73%. В изследването участват **29** студенти от ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., или близо 3% от всички обучаващи се в тази програма. Проучено е мнението на **32** потребители на кадри от различни партньорски организации. **14** от респондентите работят в сферата на образованието, а част от останалите – **2** в областта на културата, спорта и развлеченията; **2** в създаването и разпространението на информация и творчески продукти; **1** в държавното управление (един); **1** в професионалните дейности и научните изследвания. Във Филиал Враца е проведено анкетно проучване с **23** респонденти от партньорски организации.

Важно е да се отбележи, че анкетните карти са на сайта на ВТУ и са постоянно отворени за попълване с цел проучване мнението на студентите и потребителите на кадри.

На основание периодичният мониторинг, анкетни проучвания и срещи с потребители на кадри за периода на акредитация е осъществена актуализация на всички учебни планове и програми за специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... Направени са корекции на учебния план на специалности в **ИФ**, подготвящи учители по история и география. Тези промени са свързани с разбирането, че насочеността на висшето образование трябва да е по-приложно ориентирана, като нарасне относителния дял на аудиторната и извънаудиторната заетост и в този смисъл е засилена вариативността и многокомпонентността при

избираемите и факултативни учебни дисциплини.

Във **ФФ, ФМИ и Филиал – Враца** през учебната 2017-2018 г. е проведен мониторинг на качеството на образователния процес с респонденти студенти, ОКС „бакалавър“, докторанти и специализанти. В резултат от прегледа са определени постиженията и недостатъците в предлагания образователен продукт, степента на удовлетвореност от организацията, провеждането и техническата обезпеченост на обучението в различните специалности. Изводите от мониторинга са позволили оптимизиране на образователния процес и подобряване мотивацията на студентите за взаимодействие с преподавателите и базовите учители. Студентите, ОКС „магистър“, са оценили новите магистърски програми. Условието, свързани с прегледа на учебната документация в **ИФ и ФМИ** са провокирали студентската активност по отношение на извънаудиторните дейности и научните изследвания, вкл. и в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... - създадени са Студентски клуб по античност и медиевистика, Ателие „История и памет“, Клуб „Старопрестолни етнолози“, Клубът на програмистите от Велико Търново, който развива интензивна дейност и умело популяризира своите резултати и пр. В ИФ и филиал – Враца студентският съвет е съорганизатор в Мартенските студентски четения и Ученическата конференция „Пространство и време“, провеждане на изложби, благотворителни кампании и др. За периода на акредитация в ПФ и ФИИ са актуализирани всички програми в ОКС „бакалавър“ и в ОКС „магистър“, като е отчетено мнението на студентите и на потребителите на кадри относно качеството на образователния процес и перспективите за професионална реализация.

Част от функциите на мониторинга на образователния процес в специалностите от ПН 1.3. Педагогика на обучението по... са насочени към проследяване успеваемостта на студентите в процеса на обучение и след неговото завършване, като за целта се ползват данни от Университетската електронна база. Отговорности в този процес имат всички ръководни лица на равнище катедра, факултети, филиал – Враца, университет. Конкретно, инспекторите от сектор „Студенти“ проследяват студентското положение на всеки обучаващ се студент. Съществува електронна система за проследяване на информацията. Осигурена е възможност за обратна връзка със студентите, като се проследява и кариерното им развитие. Регулярно се подава информация към МОН за броя на действащите, прекъсналите, отстранените и броя на дипломираните студенти.

Конкретни данни за успеваемостта на студентите, обучавани в ПН 1.3. са представени от ФФ (среден успех от добър 4,31 до мн. добър 5,32) и Филиал – Враца (среден успех от добър 3,92 до мн. добър 5,40). Липсват данни за успеваемостта на студентите от ПН в специалностите от ПФ, ФИИ, ИФ и ФМИ. **Не е наличен задълбочен анализ на успеваемостта на студентите от всички специалности на ПН в процеса на обучението им.** Въпреки това по данни от Доклада - самооценка за периода на акредитация (2014-2019)

успеваемостта на студентите от специалностите на ПН 1.3. Педагогика на обучението по... показва положителни тенденции: устойчиво завишаване на средния успех; добра реализация на дипломираните студенти; високият относителен дял на студентите, които са придобили ОКС „бакалавър“ или „магистър“ от всички студенти, които са обучавани в последен курс на обучение.

Относителният дял на напусналите студенти в ОКС „бакалавър“ за **ФФ** - 17%, за **ФМИ** - 7,7% , за **Филиал - Враца** - 14,5%. Висок е процентът на дипломираните студенти от ПН 1.3. във **ФФ**, **ФМИ** и филиал – **Враца**. За периода на акредитация в катедра „Методика на езиковото и литературното обучение и литературознание“ на **ФФ** успешно са защитени 44 дипломни работи.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

Като външна форма за оценяване на качеството на обучението във ВТУ са процедурите за институционална и програмна акредитация на бакалавърски, магистърски и докторски програми в ПН 1.3. и за САНК, осъществени по определените от НАОА критерии. През 2014 г. са приключили процедурите по програмна акредитация на ПН 1.3. *Педагогика на обучението по...*, област на висше образование 1. *Педагогически науки* за образователно-квалификационните степени (ОКС) „бакалавър“ и „магистър“ във ВТУ. Процедурите са открити на заседание на Постоянната комисия (ПК) по Педагогически науки, проведено на 16.04.2013 г. (Протокол № 15) по искане на висшето училище (вх. № 193 /02.04.2013 г.). След обобщаване на резултатите от всички успешно протекли процедури, на свое заседание от 21.07.2014 г. (Протокол № 14) ПК по Педагогически науки дава срок на валидност на акредитацията от шест години (21.07.2014 г. – 21.07.2020 г.) в съответствие с чл. 79(4), т.1 от ЗВО с акредитационна оценка **(9,18)**.

Препоръките на ПК по педагогически науки са взети предвид, а мерките по тяхното изпълнение са отразени в *Доклади за изпълнение на препоръките на НАОА*. Последните доклади и съпътстващите ги документации са приети на заседание на АС на ВТУ (Протокол №9/17.09.2018 г., т.5.3.1 – 5.3.6).Предприетите действия по изпълнение на препоръките са отразени в Доклада-самооценка на ВУ. Назначена е Комисия за изготвяне на доклад по САНК през 2018 г., както е определена и Комисия за изготвяне на доклад за изпълнение на препоръките при акредитацията на ПН. Постоянната комисия за САНК на заседание от 14.02.2019 г. въз основа на анализа на изискуемия доклад на ВТУ и приложения доказателствен материал приема доклад по изпълнение на препоръките и изготвя решение на Акредитационния съвет на НАОА. Акредитационният съвет констатира, че ВТУ е изпълнил препоръка № 2, и частично е изпълнил препоръка № 1 за професионалното направление.

Външна оценка е и положителната оценка (обща словесна оценка в съответствие с получената числова – пълно съответствие) на НАОА /Протокол №15/20.09.2018 г./ за институционална акредитация на ВТУ. Специфична форма за външна оценка е Рейтинговата система за класация на висшите училища в България. Информацията за мястото на ВТУ в тях се публикува своевременно след обявяване на съответната класация в рубриката „Рейтинг“ към рубриката „Център за управление на качеството“. В Стандартизираните класации за 2020 г., ПН 1.3. Педагогика на обучението по... е на второ място, заедно с още три висши училища, а през 2019 г. е на трето място. Външното осигуряване на качеството е свързано с прилагането на Сертифицирана система за управление на качеството и извършваните одити и изготвените по тях доклади.

В ПН 1.3. във ВТУ се събира и анализира информация за конкурентната вътрешна (в страната) и външна (извън страната) среда. Налице е познаване на основни характеристики на обучението по ПН 1.3. в останалите български университети, в които се обучават студенти по него и съпоставяне в сравнителен план. Анализира се информация и за чуждестранни университети, в които се осъществява подготовка на педагогически кадри. Анализите показват, че срокът на обучение, общият брой академични кредити и общият хорариум са приблизително еднакви и отговарят на изискванията на системата за натрупване и трансфер на кредити за ОКС „бакалавър“, в учебните планове са отделени значителен брой часове за практическо обучение. Анализите при съпоставянето на учебни планове в различни ВУ показват наличие на конкурентна среда за предлагане на качествено обучение. Структурата на учебните планове и на програмите от ПН 1.3. дава възможност за пълноценна мобилност на студентите в чуждестранни университети.

Използваните подходи са в унисон с целта на основните обучаващи звена за съхраняване престижа на ВТУ като научно-образователен център, съизмерим с европейските изисквания по отношение подготовката на специалисти с образователна квалификация „учител“ в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по

В състава на комисиите за семестриални и държавни изпити се канят преподаватели от други ВУ и потребители, с цел обратна информация за постиженията на студентите.

Кадровият потенциал на факултетите и на Филиал – Враца, обезпечаващи обучението по акредитираните образователни програми в ПН 1.3., е с достатъчен брой и квалификация за самостоятелното обезпечаване на различните форми на осъществяване на контрол и оценяване, както при семестриалните, така и при Държавните изпити. В състава на комисиите обаче, когато това е необходимо, се канят външни преподаватели и специалисти от практиката. Най-често това са рецензенти на дипломни изследвания и експерти в изпитните комисии за държавния практико-приложен изпит за придобиване на професионална квалификация

„учител“. В този случай в състава на Държавните изпитни комисии са включвани учители, директори и експерти от РУО. При текущата и стажантската практика на студентите от специалностите в ПН 1.3. участват активно водещи специалисти от практиката, потребители. Базовите учители – наставници се включват в оценяването на практическата подготовка на студентите – хоспитиране, текуща педагогическа практика, стажантска практика

В ПН 1.3. се полагат необходимите усилия за усъвършенстване на цялостния процес на организиране на обучението на студентите, в т.ч. във връзка с направените препоръки след предишната акредитация и след **САНК**. Има доказателства, че регулярното самоотчитане в университета се извършва ежегодно. За целта Центърът по управление на качеството (ЦУК) подготвя план-графици за всяка предстояща учебна година за процедурите по САНК, утвърждавани от АС. Ръководствата на основните звена подготвят необходимата документация, която се преглежда от ЦУК. Центърът по управление на качеството и комисиите в основните звена събират и анализират информация за изпълнението на препоръките от програмните акредитации. При тези анализи се обръща внимание на предприетите действия, определените срокове и отговорници за тяхното изпълнение и постигнатите резултати. През 2018 г. е назначена Комисия за изготвяне на доклад по САНК която представя доклада за изпълнение на препоръките при акредитацията на ПН 1.3. в срок. Постоянната комисия за САНК на заседание от 14.02.2019 г. въз основа на анализа на изискуемия доклад на ВТУ и приложения доказателствен материал приема доклад по изпълнение на препоръките и изготвя решение на Акредитационния съвет на НАОА. Акредитационният съвет констатира, че **ВТУ** е изпълнил препоръка № 2, и частично е изпълнил препоръка № 1 за професионалното направление.

SWOT анализ

на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

Силни страни:

- ПН 1.3. се реализира съобразно нормативните изисквания;
- ПН 1.3. е обезпечено с необходимата документация относно приема и обучението на студентите;
- факултетите и филиалът, осъществяващи обучение по ПН 1.3, разполагат с много добра материално-техническа и информационна база за провеждане на качествено обучение на студентите;
- разработена е система за управление и мониторинг на качеството на процеса на обучение и успеваемостта на студентите в ПН 1.3;
- за обучение на студентите от ПН 1.3 на ВТУ е осигурен качествен академичен състав;
- поддържат се собствени масиви от база – данни за постижения на сродни специалности у нас и в чужбина;
- оптимизиран е процесът относно проследяване на жизнения цикъл на студентите чрез създадена Система „Алумни“, както на равнище университет така и към факултетите;
- всички учебни дисциплини са осигурени с необходимите учебни материали. Създадени са електронни курсове и учебни ресурси в електронен вид, които са на разположение на студентите;
- във ВТУ е разработена система за регулярен мониторинг (преглед) и актуализация на учебната документация на специалностите от ПН;
- в процеса на актуализация на учебната документация се отчитат спецификите и иновациите в научната област на специалностите и образователния процес във висшето училище;
- във факултетите и филиал – Враца периодично се проучва мнението на студенти, потребители на кадри и работодатели;
- в ПН 1.3. Педагогика на обучението по... са създадени условия и различни форми за участие и популяризиране на резултатите от научноизследователската, художественотворческата и спортната дейност на студенти и преподаватели.

Слаби страни:

- относно учебните планове – делът на избираемите и факултативните дисциплини в ОКС „бакалавър“ във ФФ е нисък; липсват факултативни дисциплини и часове за упражнения в магистърските програми „Педагогика на обучението по музика“ – РФО и ЗФО и „Ръководство и мениджмънт на музикални състави“ – РФО и ЗФО; хорариумът на учебната дисциплина Педагогика в специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“, ОКС „бакалавър“ не съответства реално на *Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“*;

- относно учебните програми – в някои програми на учебни курсове в ФФ и ФМИ не е актуализирана литературата;
- недостатъчно е включването на студенти от ПН 1.3. в ПФ и филиал – Враца в проектна дейност;
- не са налице достатъчно данни за постъпилите на работа завършили студенти;
- липсва задълбочен анализ върху успеваемостта на студентите от специалностите в ПН;

Възможности:

- има добри партньорски отношения с образователни и културни институции за пълноценното им използване като бази за провеждане на практическо обучение и научноизследователска дейност от преподаватели и студенти;
- за развитие на ПН 1.3. Педагогика на обучението по..., което съгласно Постановление № 64 на МС от 25.03.2016 г. попада в Списъка на приоритетните професионални направления, и Постановление № 137/25.06.2020 г. за освобождаване от заплащане на такси за обучение на студентите в ПН;
- за кариерно израстване на преподавателите от ФФ и ФМИ по отношение на придобиване на научни степени и научни звания;
- за създаване на добри партньорски отношения с образователни и културни институции за пълноценното им използване като бази за провеждане на практическо обучение и научноизследователска дейност от преподаватели и студенти;
- да продължават да се стимулират възможностите за входящи мобилности на студенти от ПН 1.3. в рамките на европейските програми за двустранно сътрудничество, както и по сключените договори за двустранно сътрудничество;

Заплахи:

- не се забелязват.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **08.03.2021 г. (Протокол № 05)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти“, Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки, във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“ на основание обща оценка: 9,18 (девет цяло и осемнадесет стотни) за следните образователно-квалификационни степени:

Педагогически факултет:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по музика – редовна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по физическо възпитание – редовна и задочна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Педагогика на обучението по музика – редовна и задочна форма на обучение;
2. Ръководство и мениджмънт на музикални състави – редовна и задочна форма на обучение;
3. Педагогика на обучението по физическо възпитание. Спортна педагогика – редовна и задочна форма на обучение;
4. Физическо възпитание и спорт за деца и младежи със специални образователни потребности – редовна и задочна форма на обучение;

Факултет по изобразително изкуство:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по изобразително изкуство – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Педагогика на обучението по изобразително изкуство – редовна форма на обучение;
2. Съвременни стратегии в изобразителното изкуство – редовна форма на обучение.

Филологически факултет:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по български и чужд език – редовна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по български език и история – редовна и

задочна форма на обучение;

3. Педагогика на обучението по български език и география – редовна и задочна форма на обучение;
4. Педагогика на обучението по български език и информационни технологии – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Педагогика на обучението по български език и литература – редовна и задочна форма на обучение – *за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;*
2. Английски език и чуждоезиково обучение в средното училище – редовна и задочна форма на обучение – *за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;*
3. Немски език и чуждоезиково обучение в средното училище – редовна и задочна форма на обучение – *за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления.*

Факултет „Математика и информатика“:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по математика и информатика – редовна и задочна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. Технологии за обучение по математика и информатика – редовна и задочна форма на обучение – *за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в същото професионално направление;*
2. Информатика и информационни технологии – редовна и задочна форма на обучение – *за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;*
3. Математика – редовна и задочна форма на обучение – *за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;*
4. Математика, информатика и информационни технологии – редовна и задочна форма на обучение – *за притежаващи ОКС „бакалавър” или ОКС „магистър” в други професионални направления;*

Исторически факултет:

ОКС „бакалавър“:

1. Педагогика на обучението по история и география – редовна и задочна форма на обучение;
2. Педагогика на обучението по история и философия – редовна форма на обучение;
3. Педагогика на обучението по история и чужд език – редовна форма на обучение;
4. Педагогика на обучението по география и физическо възпитание – редовна форма на обучение;

5. Педагогика на обучението по история и информационни технологии – редовна форма на обучение;
6. Педагогика на обучението по география и информационни технологии – редовна форма на обучение;

ОКС „магистър“:

1. География и икономика – редовна и задочна форма на обучение;
2. Географско образование – редовна и задочна форма на обучение;
3. Гражданско и интеркултурно образование – редовна и задочна форма ;
4. История и цивилизации – редовна и задочна форма на обучение;
5. Педагогика на обучението по история – редовна и задочна форма на обучение;
6. Гражданско образование – редовна и задочна форма;

Филиал на ВТУ – гр. Враца:

ОКС „бакалавър“ – редовна форма на обучение:

1. Педагогика на обучението по математика и информатика;
2. Педагогика на обучението по български език и география – *съвместно с Филологически и Исторически факултет, обучение във Филиала на ВТУ – гр. Враца;*
3. Педагогика на обучението по български език и информационни технологии – *съвместно с Филологически и Факултет „Математика и информатика“, обучение във Филиала на ВТУ – гр. Враца;*
4. Педагогика на обучението по български език и история – *съвместно с Филологически и Исторически факултет, обучение във Филиала на ВТУ – гр. Враца);*
5. Педагогика на обучението по история и география;
6. Педагогика на обучението по история и философия;
7. Педагогика на обучението по история и информационни технологии – *съвместно с Факултет „Математика и информатика“;*
8. Педагогика на обучението по география и информационни технологии – *съвместно с Факултет „Математика и информатика“.*

2. Сроктът на валидност на акредитацията е до следващата програмна акредитация съгласно чл. 81, ал. 2 на ЗВО и Графика за акредитация на професионалните направления.

3. Определя капацитет на професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., област на висше образование 1. Педагогически науки във Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, както следва:

- **за ОКС „бакалавър“ – 1 800 студенти в редовна и задочна форма на обучение, от които 300 студенти в редовна форма на обучение във**

Филиал – гр. Враца;

- **за ОКС „магистър“ – 400 студенти в редовна и задочна форма на обучение.**

Общо за професионалното направление – 2 200 студенти.

Постоянната комисия по педагогически науки и социални дейности формулира следните **препоръки**:

1. Да се актуализират учебните планове, като:
 - се повиши делът на избираемите и факултативните дисциплини в ОКС „бакалавър“ във ФФ;
 - се включат факултативни дисциплини и часове за упражнения в магистърските програми „Педагогика на обучението по музика“ – РФО и ЗФО и „Ръководство и мениджмънт на музикални състави“ – РФО и ЗФО;
 - хорариумът на учебната дисциплина Педагогика в специалност „Педагогика на обучението по изобразително изкуство“, ОКС „бакалавър“, се приведе в съответствие с изискванията на *Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“*.

Срок: юни 2022 г.

2. Да се актуализира литературата в учебните програми във ФФ и ФМИ.
Срок: януари 2022 г.

3. Да се активизира проектната дейност на преподавателите и студентите от ПФ и Филиал – Враца. *Срок: постоянен*

4. Да се приведат в съответствие със спецификата на ПН 1.3. Педагогика на обучението по... наименованията на магистърските програми: „Ръководство и мениджмънт на музикални състави“, „Съвременни стратегии в изобразителното изкуство“, „Информатика и информационни технологии“, „Математика“, „Математика, информатика и информационни технологии“, „География и икономика“, „Гражданско и интеркултурно образование“, „История и цивилизации“ и „Гражданско образование“. *Срок: януари 2022 г.*

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие.

Председател на ПКПНСД:
(проф. дпн Сийка Чавдарова-Костова)